

תשורה

משמחת הנישואין של
אברהם משה הלוי
ופיה דינה שיחיו
וינפלד

כ"ד מרחשון
ה'תשפ"ד

תשורה וינפלד - רבינוביץ

כל הזכויות שמורות © All rights Reserved

עימוד ועיצוב:

טל: +972 (0)8-8502771

www.chazak.co.il

office@chazak.co.il

ב"ה

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו, החתן הת' אברהם משה הלוי עב"ג הכלה המהוללה מרת פיה דינה שיחיו. התודה והברכה לכל קרובי המשפחה, ידידים ומכירים, שהואילו לבוא לשמוח אתנו ביום שמחת לבבנו, ולברך את החתן והכלה שיחיו, ואותנו כולנו, בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות. בשמחה ובטוב לבב הננו בזה לכבד את המשתתפים בשמחתנו - כפי המנהג בקרב אנ"ש, על יסוד הנהגת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ, בחתונת כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא ע"ה - בתשורה מיוחדת, הכוללת:

א. אגרות קודש - אגרות כ"ק אדמו"ר למשפחות החתן והכלה, חלקם מתפרסם לראשונה.

ב. הנחות - הנחה מהתוועדות דש"ק פר' נשא ה'תשכ"ו שנכתבה ע"י סב הכלה הרב חיים יהודה רבינוביץ שליט"א. והנחה מהתוועדות דש"ק פר' תולדות ה'תשל"ד שנכתבה ע"י סב הכלה הרב יוסף יצחק ע"ה בורובסקי.

ג. עלי הגהה - פרסום ראשון (!) מצילום עלי הגהה: א) לשיחה מש"פ וירא-כ' מרחשון ה'תשמ"ג - שיחה זו הוגהה לאחמ"כ שוב בצירוף עם שיחת ש"פ חיי שרה ונדפסה בלקו"ש חכ"ה חיי שרה ג'. ב) לשיחה מש"פ מצורע ז' ניסן ה'תשמ"א - שיחה זו הוגהה

ונדפסה בלקו"ש חכ"ג נשא א', את חלק השיחה שנדפס כאן ציין
כ"ק אדמו"ר להשמיט מהליקוט.

לחלק מהחומר נוספו הערות ופיענוחים על אחריות העורך בלבד.

הא-ל הטוב, הוא יתברך, יברך אתכם ואותנו, בתוך כלל אחינו בני
יחיו, בברכות מאלופות מנפש ועד בשר, בגאולה האמיתית והשלימה
ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש

מוקיריהם ומכבדיהם

משפחת רבינוביץ

משפחת וינפלד

יום רביעי כ"ד מרחשון ה'תשפ"ד

כפר חב"ד ב', אה"ק

שער אגרות קודש

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

זנחם זענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין ג. י.

בי"ה כז' סיון תשי"ד
ברוקלין

האברך שמואל יהודא שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו שנתקבל מכבר, בו כותב שלומד הוא
בישיבת חורת אמת, ויה"ר מהשי"ת שלומד במסירה ונתינה האמיתית,
הן בחורת הנגלה והן בחורת החסידות, ומינסדות על יראת שמים,
וכמארז"ל אם יראת ה' יוצרו, שאז מתקיים פרז"ל יגעה ומצאת.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר
י.ק.ל

ג.ב.

מי"ש שיש אצלו תניא דפוס לבוב חרי"ת ורוצה לשלחו הנה.
הנה ת"ת מראש על זה, ומה שמעיר על כמה טעיות על ~~אצלו~~
בהתניא דהוצאת תשי"ד, הנה ~~אצלו~~ כבר נתקנו בהוצאה השני'
דשנה זו שבפורמט כ"ס, ובכל אופן ת"ת על הערתו, ובטת יוסיף
אומץ בלימוד התניא ובכל הנ"ל, והשי"ת יצליחו.

זינפלד - ירושתיו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

זנחם זענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין ג. י.

זוכירות SECRETARIAT

בי"ה כה' חסון תשי"ד
ברוקלין

האברך שמואל יהודא שי'

שלום וברכה!

מאשרים בז"ה קבלה מכתבו מי"ט חסון, וכן נתקבל לכ"ק
אדמו"ר שליט"א התניא דפוס חרי"ת ששלח, ות"ת ת"ת.

מוסג"פ המסך רשימת המאמר שהו"ל בקשר עם ימי חג הגאולה
יב' זיג' חסון.

בחורה וברכת הצלחה בענייני
מזכיר
י.ק.ל

וויינפעלד=ירושתי

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בייה כ"ז מ"ה תשס"ו
ברוקלין

האברך שמואל יהודא שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו מיום הולדת שלו:

ובודאי נהג במנהג אגיש כשנים האחרונות ביום ההולדת.
בתינת צדקה לפני תפלת שחרית ומנחה או ביום שלפניו = כשהליום
ההולדת בשיקגאו ביום טוב. ליסוד שיעור נוסף הן בתורת הנגלה
והן בתורת החסידות. עלי' לתור: ביום ההולדת או בשבת שלפניו.
וליסוד שלשת השיעורים הקבועים ליום זה = בחוסש'תהלים ותניא=
ביום ההולדת.

הנה יה"ר מהשי"ת שתה" שנת הצלחה אצל בליסוד
התורה וקיום המצות בהידור ובעבודת התפלה ויבשר טוב בגשפיות
וברוחניות.

בכרכה בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכ"ר

וויינפעלד=ירושתי

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בייה י"ז א"ר תשס"ו
ברוקלין

האברך שמואל יהודא שי'

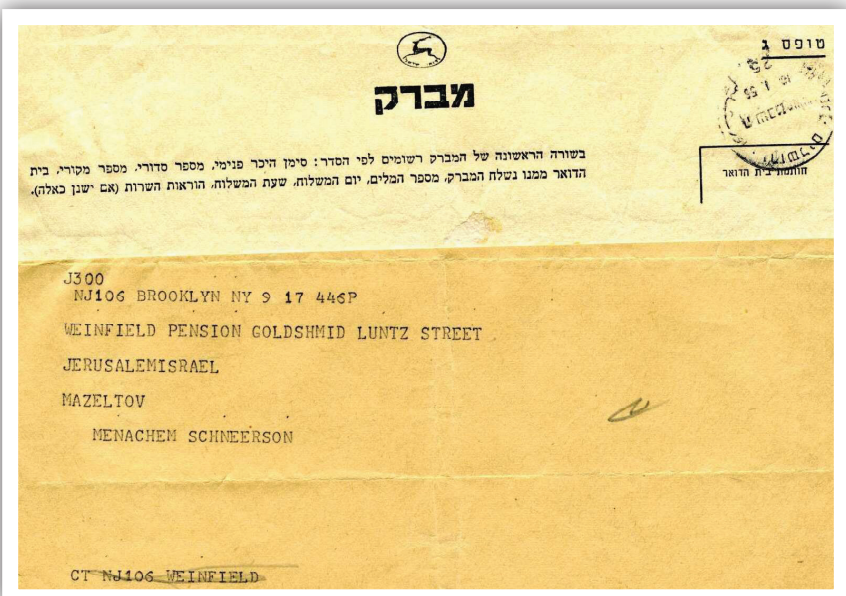
שלום וברכה!

במענה על מכתבו מ"א א"ר, בו כותב שמציינים לו
נכבדות עם מרח פנינה בה משה חחי', והיא מתעסקת בחינוך על
טהרת הקדש של בני ישראל,

ונכונה ההצעה. זיתן השי"ת זיבנו בית בישראל בית
המידותי בנין עדי עד.

בכרכה

Handwritten signature in blue ink.

וינפערל-ירושלים
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
 ברוקלין, נ.י.

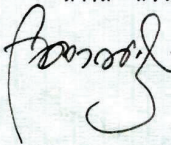
ב"ה, ד' שבט השט"ז
 ברוקלין

האברך הו"ח אי"א מו"ה
 שמואל יהודה שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו מק ביעוד זמן החונחה ליום ה' שבט
 הבע"ל.

הנני בזה להביע ברכתי ברכה מזל טוב מזל טוב, ושההי' בשעה טובה ומוצלחה ויבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי החורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבחורה זוהי תורה החסידות.

בברכה מזל טוב מזל טוב

9 900

מברק

בשורה הראשונה של המברק באים הפרטים לפי הסדר ולהלן: מספר סדורי, מספר מקורי, בית הדואר ממנו נשלח המברק, מספר המלים, יום המשלוח, שעת המשלוח, הוראות השירות (אם ישנן כאלה), פרטים אלה באים במברקים הכתובים באותיות עבריות מימין לשמאל ובכתובים באותיות לועזיות משמאל לימין.

25

נתקבל ביום ה' כ"ז אייר תש"ז 8 בבקר ית"ט

'358

GIL60x LOC152 BROOKLYN NY 13 13 118PME

LT SHMUEL JEHUDA WEINFELD ESHKOL EVENYEHOSHUA

JERUSALEM (ISRAEL VIA WUCABLES)

YIHIYEH BĒSHOO TOIVO UMITZLACHAS

MENACHEM SCHNEERSON

חיינפלד-ירוש"י

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

האברך שמואל יהודא שי'

בי"ה י"ב שבט תשי"ז
ברוקלין

שלום וברכה!

בנועם קבלתי מכתבו מרי"ח שבט והקודמו, בו כותב אודות הקבי"ע בלימוד הראי"ה שיש לו עם שני אברכים. ובטח אינו נותן לחטבו לפלפולים וטענות ומענות שברובא דרובא אינם מועילים כ"א לעזר ~~ועד הנצחנות~~ אלא שיבאר לפניהם העניינים כמו שהם לאמיחם בניהוהא וברבינו נועם ומבלי להראות שום תנועה לציון לנצחונם שאז תרי כמים לפנינו וגו'. שאפילו אם מחלה מעזר רצון בהשומע לאמר איפכא מסתברא נחלש רצון זה מזמן לזמן עד שעובר כליל, ומוסיס מכיר את האמת, וכמדובר כי"פ בהתעדות, שהרוצה להשפיע על רעהו הישראלי בעניני הורה ויהדות, מוצא סי"ע גדול מהפנימיות של זה שרוצה להשפיע עליו אשר חסיד הייתה באמת את האלקים, וכמבואר בחני"א בארזות, ורק שהשאר שבק"ס מעטב מעלים, ומסתיר שלא יתגלה בהוץ במקשה דבור, אבל פועל פעולתו מפניו, וק"ל.

ובט"ש שנחלש אצלו ההרגש אף שרוצה למעום טעם בעבודה ה', והיא רחוקה ממנו.

הרי כבר נאמר לא תלאת בו' ולא רחוקה היא וגו'. וא"ן הדבר תלוי אלא ברצון. ובלבד שלא יצפה לשינוי מן הקצה אל הקצה בשעתא תדא וברגעא תדא, דהסדר דקדושה הוא מעט מעט אגרשנו מפניך. אלא שצ"ל כל יומא ויומא עביר עבירתי' בענין זה. ומוכרח וששום שא"ן להגרשם כלל מפיתוי היצה"ר שא"ן רואה הצלחה בעבודתו וכו', כי א"ך יתכן שדבר ה', תורתנו בכלל ותורת הראי"ה ב"חוד לא יצליח, ת"ז.

בודאי לא יסתפק במני האברכים הנ"ל וישתדל להפיץ המעינות ביותר וביהר, כי הרי זהו דרישת השעה וגם ההכרח. ואחת הראיות לזה הוא שלפתע פתאום נמצאו מתנגדינו זה ודוקא מאלו שעליהם אמרו רז"ל שגם בבואה דבבואה איש להו, ורוצים להרחיק ח"ו את הגאולה וביאת משיח צדקנו ולהגביר גלות השכינה וכו'. ע"י בלבול המוחות שלם יתעסקו ככל הדרוש בהפצת המעינות, ותחמטק שימח לבבם אפילו של אלו המכירים בהכרח זה ע"י שימכו לפלפול או לשקויים או לאיזה עסק באיזה אופן שיהי' עם המנגד, והאומנם הרגעים האחרונים בעקבתא דמשיחא קודם ביאת משיח-כדאי לבוזם על הפלפולים לדהנת מענות של הגל בה בשעה שיש לנצלם להפצת המעינות ה"ח-חורת דאיה' וק"ל.

בברכה

בשם כבוד אדמו"ר שליט"א
מזכ"ר

וינפלד-ירושחיי

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליוכאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

החיה אי"א נויג וכו'
מוה' שמואל יהודא שי'

בי"ה ט"ז תמוז תשי"ח
ברוקלין

שלום וברכה!

זה מזמן נחבל מכאבו אודות לימודו עם מר נחום
בן דוד שי', ובודאי ממשיך בזה, וכן משתדל להמשיכו יותר בעניני
חב"ד-ע"י השתתפותו בהתקנות וכיו"ב הנקרא בשם הכללי, דעם ארום
פון חסידות, ובטח יודיע מהתקדמות הענינים.

ובמ"ש אודות סדר לימוד, הנקודה הכללית בזה-מתאים
להודעה הז"ל, במקום שלבו חפץ, והרי תוה"ק רחבה מני"ם, הלכה
ואגדה וכו' ויש למצוא מקומות שלבבו של הנ"ל חפץ בהם, ובודאי
למותר לבאר שעכ"פ אחד הלימודים צ"ל בתורת חסידות חב"ד, אשר
רחבה היא כנ"ל וגם שם ימצא ענינים שלבו חפץ, וכן לעזרו ע"ד
חקריאה ולימוד בשיחות, ובטח השגת הנ"ל מספיקה לו ויותר
שיקראם בעצמו, ורק דבר הקשה יביא לפניו ולפני העוסקים בתורה
החסידות בקביעות.

המחכה לבשויים

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכ"ר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן**ליובאוויטש**

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ימי חנוכה ה'תשמ"ח
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בציצ וכו'
מוה' שמואל יהודה שי'
וזוג' תי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכ' וכו'
ודבר בעתו-

בימי חנוכה - דענינס מוסיף והולך ואור,
ובמיוחד אשר השנה שנת "הקהל" ושנת תשמ"ח,
רמז אבל גלוי - לשמחה גלוי של עצמו (תשמח)
ולשמח את האנשים הנשים והטף שיכול להגיע אליהם
(תשמח)

ולהמשיך זה בכל ימות השנה.

הפיי"נ שמכ' יקראו בעת רצון על הציון הקי'.

בברכה לחנוכה מאיר

ושמח ויגדל פניו
כח, לאוקן ז"ל ע"ה
אני שותף (לציונים) תי'
מנחם מענדל שניאורסאהן

והצלחה בכה"ע [בכל הענינים] כולל, כמובן בשיעור לקשישות [וצעירות] תי'

וינפלד-ירושח"י

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 8-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה, מ"ו מ"ח חשב"ב
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ זכ"ו
מה שמואל יהודה שי

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות יום הולדת
השלישי של בנם דוד ינאל שי, הנה מועד לקמן
קטע ממכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע
כנוגע למנהג ישראל זה, ויה"ר מהשי"ח שיגדלו ביחד
עם זוג הי' לתורה ולתופה ולמעשים טובים מחוץ
הרחבה.

ולהודעתו ע"ד מצב זוג הי'.

אכפול ברמ"י, שהשי"ח ימלא ימי
הריויה בשורה ובנקל וחלד זח"ק בעתה ובזמנה
כשורה ובקל.

[Handwritten signature]

...וברבר גזיזת השערות אפשערעניש" הוא דבר
גדול במנהג ישראל ועיקרו הוא בהחינוך דהשארית
פ"אוח הראש, ומיום הגזיזת והנחת הפ"אוח של הראש,
נהגו להדר להרגיל את החינוך בענין נשיאת ס"ק וברכות
השחר וברכת המזון וק"ש שעל המטה. והשי"ח יהי' בעזרם
שיגדלוהו לתורה ולתופה ולמעשים טובים מחוץ פרנסה
בהרחבה ובמנוחה הרבה במשמיות וברוחניות.

וינפלד-ירוח"ו

ABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubarvitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מונחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסמעקן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

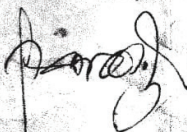
ב"ה, ה' מ"ח תשל"ב
ברוקלין, נ.י.

האברך דוד יואל שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה ע"ד הכנסת בקרוב לגיל מצוה,

הנה יה"ר מהשי"ת אשר מבן שלש עשרה למצוה יגדל
לבן חמש עשרה הוכר כפסח המשנה (אבות פרק ה') ויוסיף
התמדה ושקידה בלימודו בתורה, בחורף הגולה וכך בתורה
החסידות ויהדר בקיום המצוה, והשי"ת יצליחו להיות חסיד
יראשמים ולמדן.

בברכה

מזכירות
 כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 the Lubavitcher Rabbi
 770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ח, י"א מ"ח ה' השל"ח

האברך דוד יואל שי' הלוי

שלום וברכה!

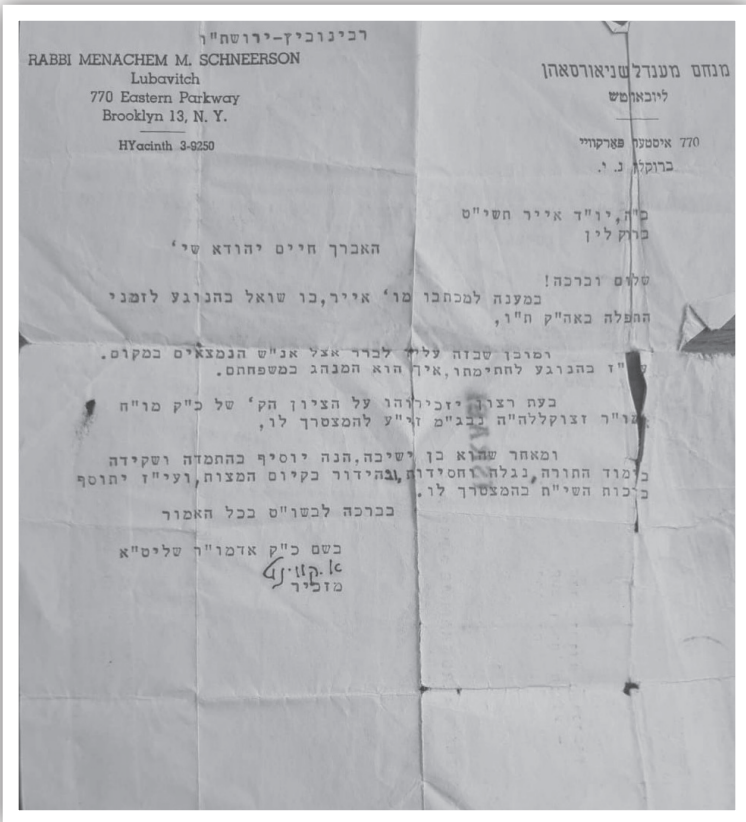
חפ"נ שלו ממוצש"ק פ' נח

נחבל, ויקרא בעה רצון על ציון כ"ק מו"ח
 אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע.

M. M. Schneerson
 מזכיר

נ.ב.

כ"ק אדמו"ר שליט"א הואיל לענות למכ' הנ"ל -
 לשאלתו היחעסק בשידוכין כו' - כעצת רב מורה הוראה
 באה"ק.

רבינוביץ-ירוש"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ס' אייר תשכ"ג
ברוקלין

האברך חיים יהודה שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות יום הולדה שלו.

בודאי נהג בקנהג אנ"ש בזמן האחרון
ביום ההולדה. ויה"ר מהשי"ח שיהי' שנה הצלחה אצלו
בלמוד החורה ובקיום המצות בהידור.

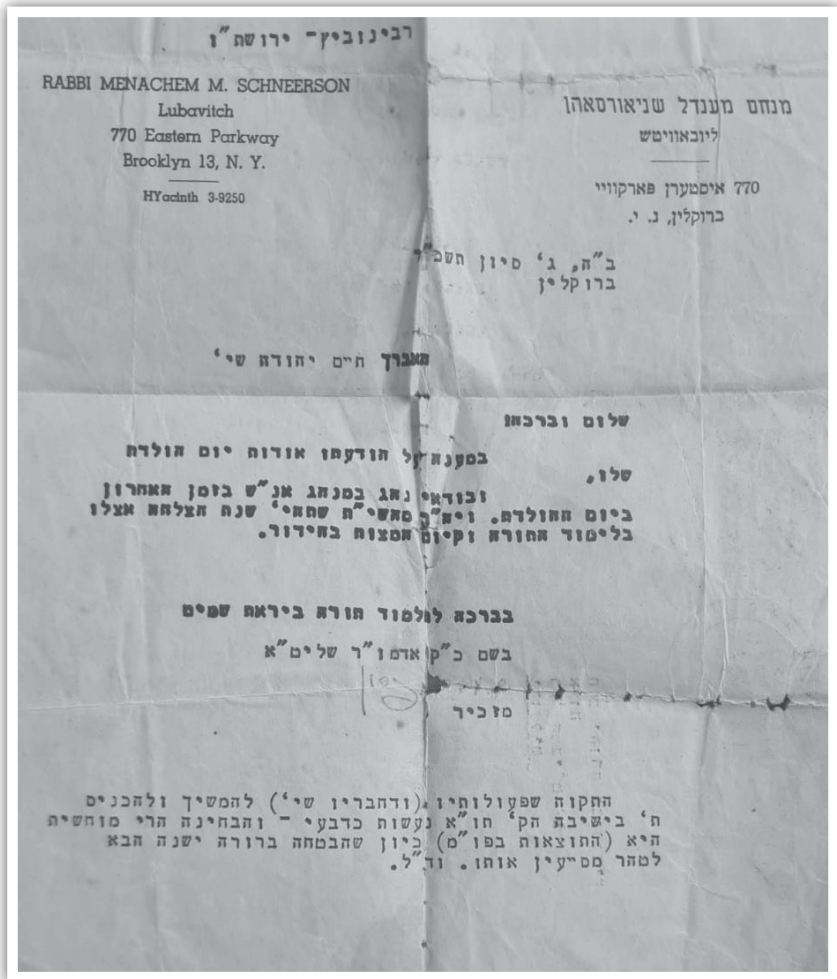
בברכה להלמוד תורה ביראה שמים

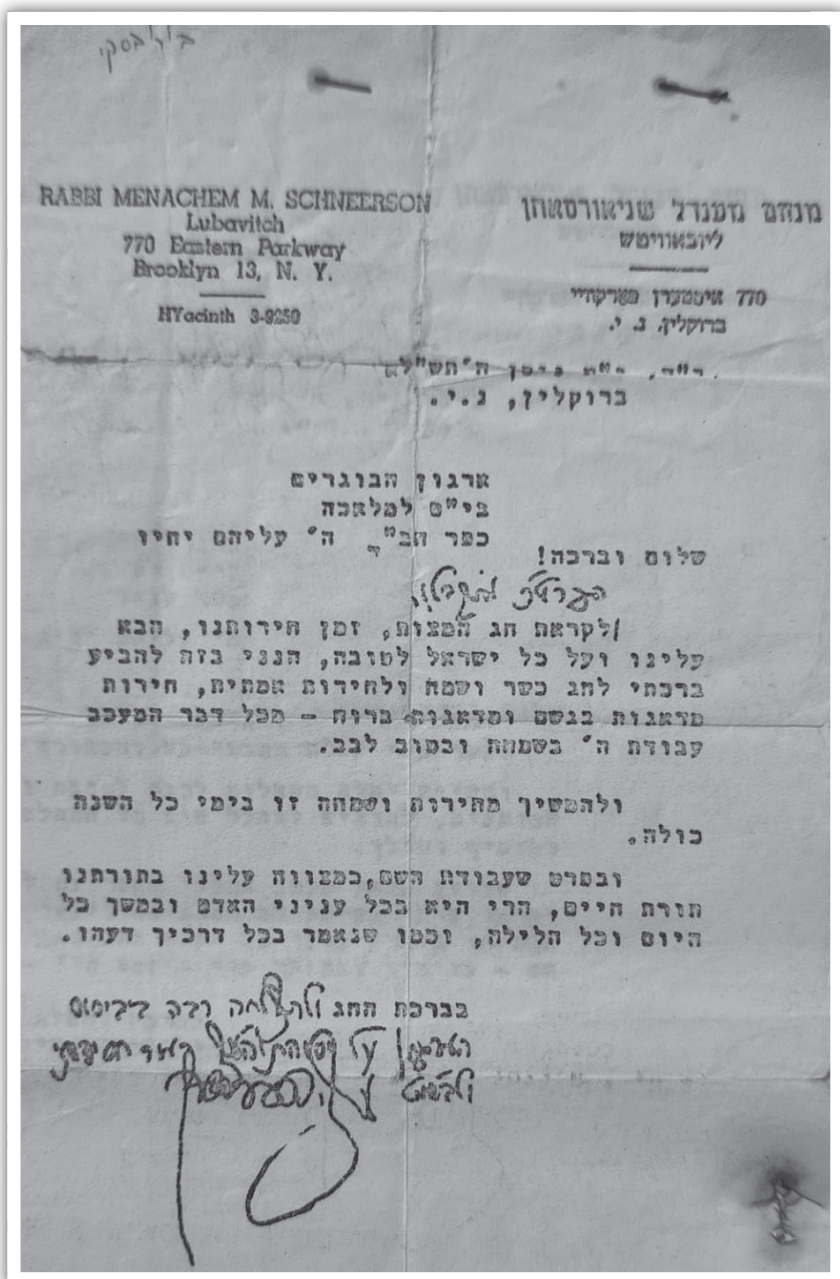
בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

M. S. Schneerson
מוזכיר

הפ"נ במכתבו יקרא בעת רצונו על ציון כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

בטה שומר הוא השלשה השיעורים השונים לכל נפש
בחומש התלים וחניא בכל יום, וישמור עליהם מכאן
ולתבא ג"כ.

הפרט"כ [הפרטי כל] נתקבלו

ולהצלחה רבה בביסוס הארגון על יסודתהו"מ צ"י יסודי התורה והמצוות באור חסידותי ולבשו"ט

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-8250

מנהל מנדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין 13 נ. י.

ב"ה, זאת חנוכה ה'תשל"ג
ברוקלין, נ. י.

אגוד חלמידי הישיבות
אשר באח"ק - אגודת
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

משחר הנני קבלה המכתב מיום י"ד כסלון תשל"ג.
ובעמדנו בסיום וחזתם ימי חנוכה, יום בו מדליקין כל שמורת הנרות,
יה"ר שתושמך השפעה ימי חנוכה אלה בכל השנה כולה,
ועד לאופן שתקרא ההשפעה (שאינה דומה (פעולה) ראי" (פעולה) שמיעה)
ושלטה בה עינא,
ותביא את כל אחד ואחד, בתוככי כאחבנ"י, שליט"א, עליהם נאמר ואנשי
קודש שהיון לי, לקיום התומ"צ בשלימות, קיום לשמה,
וכהדר נרות חנוכה, אשר קודש הם ואין לנו רשות להשתמש בהן אלא
לראותן בלבד,
ויקויים היעוד: כה אמר ה' צבאות אם בדרכי חלק ואם את מסמתי השמור
גו" הנני מביא את עבדי צמח,
כי יעשה ה' תשועה גדולה ופורקן לעמו ישראל ויבואו לדבריה ביהו
וידליקו נרות בחצרות קדשו ויהללו לשמו הגדול.

ברכת רבינו מנחם מנדל שניאורסאהן

זאת חנוכה: ראה ד"ה ברון שפעה נסים - לאדמו"ר הצ"צ - סו"ס ד ומסיום סיום
ה' דחנוכה הוא ע"ד יום ה' דמילואים. עיי"ש. שמורת הנרות: להעיר ממרד"ל
כבוד של מקדש של ז' נימין כו"י ושל ימיה"מ שמונה (ערכין יג, ב). שו"ת הרשב"א
סי"ט. הו"ה ר"ה ח"ר מצוח נ"ח (לג, ד). ימי חנוכה אלה: דמדיקין אלה נרות
(ראה מהר"ל, רוקח ועוד). (שאינה דומה. שמיעה): ראה מכלילת יתרו י"ט, ט. תו"א
ס"ה מי כהו"י ונביאורו. ובכ"מ. ושלטא בה עינא: בסוכה (ב, א) דלמעה מכ"
אבה לא שלטא בה עינא ופירש"י שאינו רואה, ולכאורה קשה שהרי רואים שרואה
גם למעה מכ"א. וי"ל הכוונה: א) שאינו מטריח עצמו לראות בבבוא כ"כ
(ועפ"ז יובן בפשטות הקס"ד לחלק בזה בין הולך ליושב ומה שאלמתיא כשהאף
למעלה מכ"א. (עירובין ג, א). ב) דאין כאן שלטא - ראי" חזקה [וכמו בברכות
כ, א. וק"א]. וכתענית (ח, ט"ב) דקרי דאין העין שולטת - אף שהיא אלא שלא
מדן] כי האור מדיק לעינים (בי"ט סהר"ע ד"ה וכתב הר"י). ולכאורה: א) עפ"ז
הואה נ"ח במשור אבל רחוק מכ"א. אמה אסור לברך (ב) נרות משמע החמה
מסתכלים בהם יותר מאשר בצירור וכיור שבקורה (שו"ע או"ח טס"ג ס"ו). ולהעיר
מכאורה (נר, ב) שיהיה מיל קא שלטא ב"י עינא דרועה (ובפי"ר רמ"ה - לשומר).
כל אחד: וצ"ע בנוגע לעבר וראה רמב"ם הל' מגילה וחנוכה פ"ג ה"ד וריש פ"א
ובצפ"ע (שם ולמג"א בסופה). העמק שאלה לשאילתא כו סוס"ק כב. ואחתי: שבת
כב, א. וק"א. וק"א. ותורה"ה שאף (מגילה ד, א). ואנשי קודש: התחום;
משפטים כב, ל. סה"מ"א להרמב"ם שרש ד. ובברכה המצוה: קדשנו במצותיו. ואנשי
קודש: נשים מנין ה"ל ההיון לי (מכלילת דרשב"י במדרה"ג). וראה ח"ב קטא, א.
ירוש' קדושין פ"א ה"ז. בשלימות: קיום לשמה: ראה רמב"ם סוף הל' תשובה.
קודש הם: בלבד: ל' נרות הללו - כפי נוסח אה"ז בסידורו (וראה מס' סופרים
פ"כ ועוד). וצ"ע טעם השינוי הם - ל"י זכר, משא"כ בהן, לראותן. קודש הם:
צ"ע משב (כב, א) וכי נר קדושה יש בה. ולכן אפילו לפס"ד - יש מתיירין
התמיד של קדושה (שו"ע ר"ס היעורר - לכ"ע) - וכי"ו. ורוחק. ועיין אור התורה
מסתמין משכנו - (ובדומן היעורר - לכ"ע) - ואולי י"ל הכוונה דקודש הם לענין שאין
- להצ"ז - ראה בפ"י (שכו, א ואל"ר). שד"ח אס"ד חנוכה סק"ט. אלא לראותן בלבד:
אולי בא לשלול דלא רק שימוש דמלאכה אסור (דלא כדעה ראשונה במסקנת הר"ב
ר"פ ב. וראה בפ"י זרע ישי). או גם תמיש של קדושה (לדעת האוסרין). כה אמר
ה'. צמח: השמורה שבת חנוכה. צמח: משיח(ה) הרגום ומפרשים במקומו - זכרי"ג, ג, ח.
ה'ר. השמור: יל"ו פ"ע, מל"ה (דכל מקום שנאמר השמר אינו בל"ה (עירובין
צו, א). יעשה ה'. הגדול: כל ועל הנסים, ופי' באגודתם וכו". לשמו הגדול:
ראה תו"א סוף דרושי חנוכה ובכ"מ.

נ.ב.

ד"ע נחטבל המכ" מו' טבה והמצוה ב"ה

שער הנחות

שיחות כ"ק אד"ש משבת פרשת נשא תשכ"ו (שאמרן בתור השתתפות בכנס התורה) (שיחות א ג ד)¹

שיחה א'

בהמשך למה שדובר בהתוועדות דחג השבועות בהנוגע לווארט מהבעש"ט על "הקורא את המגילה למפרע לא יצא" שהבעש"ט מסביר שמי שקורא את המגילה וחושב שזה הי' רק למפרע, שזה הי' פעם וע"כ זה לא שייך, אז אע"פ שהרי אין מקרא יוצא מדי פשוטו שבוודאי שאז הי' המעשה עם מרדכי ואסתר והגזרות וכו' אבל אם הוא קורא את המגילה וחושב שזה הי' רק אז ולא עכשיו אז הוא לא יוצא ידי חובתו כיוון שבאמת זה נוגע גם לזמן הזה - שכמו"כ הוא בהנוגע לכל ענייני התומ"צ שכל דבר חוזר בכל שנה ושנה - הנה כמו"כ הוא ג"כ בהנוגע לחג השבועות שזה לא מספיק שידע שמ"ת הי' בשנת ב' אלפים תמ"ח, אלא שבכל שנה ושנה חוזר ונשנה העניין של מ"ת עם כל השטרעם כמו שזה הי' בפעם הראשונה, וכן הוא בכל המועדים, בחג המצות וחג האסיף, שכל העניינים חוזרים ונשנים וכן מה שהי' לפנייהם ולאחרייהם כלומר ההכנות לזה והתוצאות מיום זה הנה כל עניינים אלו חוזרים ונשנים בכל שנה ושנה לתקופת השנה.

ובפרט לפי מה שידוע פי' הבעש"ט על הפסוק והימים האלה נזכרים ונעשים, שאם רק הימים נזכרים כדבעי אזי חוזרים ונעשים כל העניינים עם כל ההארות ההמשכות וההשפעות כמו שהיו בפעם הראשונה, הנה בוודאי שגם עכשיו אפשר להמשיך את כל העניינים ע"י זכירה בעלמא, ולא רק ענייני מתן תורה אלא גם העניינים שהיו בשבת שלאחר מ"ת ג"כ חוזרים ונשנים בשבת זו כמו שהיו בשבת הראשונה שלאחר מ"ת.

1. תוכן שיחות אלו הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר ונד' בלקו"ש ח"ח פר' נשא ג'.

והנה בשבת שלאחר מ"ת ישנו יתרון על כל השבתות שהיו לפניו ואפי' על השבת שבו נתנה התורה - שלכל הדעות מ"ת הי' בשבת ובזה מסיים הרי אדה"ז את הלכות שבועות -

דשמירת שבת הייתה הרי גם לפני מ"ת, כמו שכתוב בעשרת הדברות, אשר ציוך ה' אלקיך ומפרש רש"י: ציוך במרה, שבמרה הי' ציווי על שמירת השבת, ולא רק במרה אלא אפי' כשהיו במצרים ג"כ שמרו את השבת, כמו שכתוב במדרש, שפרעה שאל למשה רבינו מה יוכל לעשות כדי שתהי' הצלחה בעבודת פרך של ישראל, ואמר לו משה שיתן להם מנוחה ביום השביעי, וכן ידוע מה שכתוב בספרים שהאבות קיימו את התורה עד שלא נתנה, וכן את מצוות שבת, וכמו שמאריכים האחרונים איך שזה לא סתירה למה שכתוב לא ישבותו (אצל בני נוח).

הנה זה בוודאי שהשבת שלאחר מ"ת יש בה יתרון על השבת שקיימו האבות ומה שקיימו במצרים כיון ששם הי' אינו מצווה ואחרי מ"ת זה מצווה ועשה, ואפי' במרה שהי' כבר ציווי ע"ז אבל בכ"ז הרי ידוע מש"כ במדרש שעד מ"ת הייתה גזירה שעליונים לא ירדו למטה ותחתונים לא יעלו למעלה, ובמילא מובן שעד מ"ת מעשה המצוות של התחתונים לא יכל להיות להם עליו למעלה האמיתי, משא"כ במ"ת הי' ביטול הגזירה- ואני המתחיל, וירד הוי' על הר סיני - ובמילא יש מעלה בקיום מצוות שבת לאחר מ"ת לקיומה כשנצטוו במרה. ועפ"כ שהאבות הן הן המרכבה שהיו מרכבתא עילאה, ואפי' הי"ב שבטים ה"ה וב' בקר דבריאה, שהם מרכבה תתאה, וגם השבעים נפש (שבעים המשפחות) שירדו למצרים ג"כ היו במדרגה נעלה מאוד שכולם הם למע' מע' מענייני העולם, אבל בכ"ז יש מעלה אחר מ"ת קא שהי' ביטול הגזירה כיוון שעד מ"ת היו יכולים להגיע ע"י מעשה המצוות רק עד הדרגא של שרש הנבראים (בל' הקבלה) משא"כ לאחר מ"ת ע"י ביטול הגזירה הנה יכולים מעשי המצוות של התחתונים לעלות למעלה, אפי' משרש הנבראים.

ולא רק שיש יתרון בשבת שלאחר מ"ת על השבת שנתנה במרה, אלא כנ"ל, שיש בה יתרון אפי' לגבי השבת שבה נתנה התורה, דהרי מ"ת הי' בבקר כמ"ש ויהי... בהיות הבקר ובמילא מובן שבמעלי דשבתא (ליל שבת) שאז זה הי' עוד לפני מ"ת, הנה אז הי' חסר העניין של מ וכיוון שמעלי דשבתא זהו הכנה על יום השבת - וכמו שאנו מוצאים את הדין שאם עושים קידוש בערב שבת אזי לא צריך לעשות בשבת, ואם לא עשו בערב שבת צריך לעשות בשבת (מדאורייתא, הערת המעתיק) שזהו כיוון שמעלי דשבתא זהו הכנה ליום השבת, ובמילא מובן שכיוון שבליל שבת הי' חסר בענין של שבת מצד מ"ת, במילא זהו חיסרון גם בשבת עצמה, משא"כ בשבת שלאחר מ"ת הנה אז גם במעלי דשבתא היתה המעלה שמצד מ"ת, ולא עוד אלא שאפי' ההכנה של הששה ימים לשבת - דמי שטרח בערב שבת יאכל בשבת - הנה גם זו הייתה הכנה עפ"י תורה א תורה'דיקע טירחא, כיוון שכל השבוע הי' כבר לאחר מ"ת.

ובאמת הנה החסרון שבשבת שבה נתנה התורה לגבי השבת שלאחר מ"ת היא לא רק בהכנה לשבת כנ"ל אלא באמת יש כאן חסרון בעיקר ענין השבת כמו שית' להלן בביאור דברי מכילתא תמוהה.

וכיוון שכנ"ל הרי הימים האלה נזכרים ונעשים, הנה גם השנה יש עילוי מיוחד דווקא בשבת זו שלאחר מ"ת. ונוסף על הנ"ל הנה כיון בשנה זו הי' מ"ת באמצע השבוע הנה כיון שבשבת עולים כל עניני השבוע הקדם כמ"ש ויכולו השמים והארץ, שכל העניינים עולים בשבת בכיליון עצום וכיליון בתכלית, ובמילא מובן שיש מעלה נוספת בשבת זו על מ"ת. וזה עצמו שידועים אנו מזה, הנה בין אם הידיעה היא באופן של קבלת עול, וכ"ש אם יש בזה איזו הבנה והשגה, וכ"ש וק"ו אם ההבנה וההשגה היא באופן של רואים את הנשמע, שיש לו הכרה בעניין בבחי' ראי', הנה צריך חיזוק משבת זו בכל העניינים בין במצוות עשה - כנגד זכור את יום השבת, ובין

בשב ואל תעשה - שמור את כו' ודבר זה נוגע לכל שבתות השנה וכמו שידוע הפתגם פון דעם רבי'ן דער נשיא, אז אזוי ווי מי שטעלט זיך אין שבת בראשית, אט אזוי גייט דאס בכל שבתות השנה, כמו"כ בשבת שלאחר מ"ת שכמו שמתחילים בשבת זו כן זה נמשך הלאה בכל שבתות השנה, ואדרבא שיש יתרון בשבת זו על שבת בראשית שבשבת בראשית זהו קשור עם בריאת העולם - הנהגה טבעית משא"כ שבת זו קשורה עם יציאת מצרים - הנהגה ניסית, ומשבת זו נמשך על כל השנה ועד השבת שלאחר מ"ת בשנה הבאה, הבאה עלינו לטובה ולברכה.

שיחה ג'

כפי שדובר לעיל, ישנה מעלה מיוחדת בשבת שלאחר מ"ת על כל השבתות שלפני' ואפי' על יום השבת שבו נתנה התורה, אבל כל זה הוא רק בדרוש ואגדה, וכפי שדובר כמה פעמים אשר כל דבר צריך לבא להלכה בפועל שהרי ישנם פשט רמז דרוש סוד אבל בזה יכול להיות אלו ואלו דברי אלקים חיים, אבל כשצריך להכריע איזה עניין, זהו דווקא מחלק ההלכה שבתורה, הנה את העניין הנ"ל אנו מוצאים גם בפירוש המשניות להרמב"ם, דכמו שכתוב בכללי הפוסקים, הנה מפ"י רש"י א"א לפסוק הלכה כיון שהוא אינו פוסק הלכות בפירושו אלא הוא פשטן משא"כ מפ"י המשניות להרמב"ם פוסקים הלכה, וכמו שמוצאים כמה פעמים, שישנם עניינים הדורשים ביאור והסבר ביד-החזקה ומבארים אותם עפ"י פי' המשניות.

והרמב"ם הוא במשנה ידועה בחולין פרק גיד הנשה דף ק' ע"ב, וז"ל המשנה (גיד הנשה) "נוהג בטהורה ואינו נוהג בטמאה (כלומר בבהמה טמאה), רבי יהודה אומר אף בטמאה, אמר רבי יהודה והלא מבני יעקב נאסר גיד הנשה ועדיין בהמה טמאה מותרת להן, אמרו לו בסיני נאמר אלא שנכתב במקומו". עכ"ל המשנה. ע"ש.

כלומר שהמחלוקת היא אם איסור גיד הנשה נוהג גם בבהמה טמאה רבנן אומרים שלא ורבי יהודה אומר שגם בטמאה ומב' ר"י ראי' לדבריו שהרי איסור גיד הנשה נאמר ליעקב ואז עוד מותר בהמה טמאה ובמילא זה נאמר על כל הבהמות שבעולם, ורבנן דוחים אותו שאיסור גיד נאמר בסיני (שאז היתה אסורה בהמה טמאה) ובמילא זה נאמר רק על טהורה, "אלא שנכתב במקומו" אצל.

והנה, בביאור המילים אלא שנכתב במקומו יש חלוק בין פירש"י לפירוש המשניות להרמב"ם, שמפרש וז"ל "פסוק זה שהזהירו עליו, בסיני נאמר, ועד סיני לא הוזהרו, אלא שנכתב במקומו, לאחר שנאמר בסיני, וכתב וסידר משה את התורה, כתב המקרא ע"ז על המעשה, על כן הוזהרו בני ישראל אחרי כן שלא יאכלו גיד". עכ"ל, כלומר שרש"י מפרש שלפני מ"ת לא הי' איסור של גיד הנשה.

- ולפי פירוש רש"י א"א לקשר את המשנה הזאת למצוות שבת, כיוון שבמצוות שבת היו מוזהרים גם לפני מתן תורה כנ"ל.

הרמב"ם מפרש בפירוש המשניות מפרש שגם לפני מ"ת הי' האיסור של גיד הנשה אלא שבמ"ת זה נתחדש ומה שאנו מקיימים עכשיו גיד הנשה זה לא בגלל שיעקב נצטווה בזה אלא בגלל מתן תורה, וז"ל הרמב"ם: "ושים לבך על העיקר הגדול הנכלל במשנה הזאת, והוא מה שאמר מסיני נאסר, לפי שאתה הראית לדעת שכל מה שאנו מרחיקים, או עושים היום, אין אנו עושים אלא במצוות הקב"ה ע"י משה רבינו ע"ה, לא שהקב"ה אמר זה לנביאים שלפניו, כגון זה שאין אנו אוכלים אבר מן החי, אינו מפני שהקב"ה אסרו לנת, אלא לפי שמשה אסר עלינו אבר מן החי במה שציוה בסיני שיתקיים איסור אבר מן החי. וכמו"כ אין אנו מלין, מפני שאברהם אבינו ע"ה מל עצמו ואנשי ביתו, אלא מפני שהקב"ה ציוה אותנו ע"י משה רבינו שנמול, כמו שמל אברהם אבינו ע"ה, וכן גיד הנשה אין אנו הולכים אחר איסור יעקב אבינו, אלא מצוות משה רבינו ע"ה,

הלא תראה מה שאמרו תרי"ג מצוות נאמרו לו למשה בסיני והרי אלו מכלל המצוות". עכ"ל הרמב"ם.

כלומר שהרמב"ם מפרש שבאמת גם לפני מ"ת הי' איסור של גיד הנשה שזה התחיל מיעקב אבינו, אלא שזה שאנו מקיימים מצווה זו זה בגלל שזה נתן בסיני, והרמב"ם מביא ראי' ממצוות מילה שזה הי' בוודאי אצל אברהם שמל עצמו וכל אנשי ביתו ומקנת כספו, וכן אבר מן החי הי' גם אצל נח ורק שבסיני זה נאמר שוב וכמו שמביא ראי' מהגמרא שכתוב תרי"ג מצוות נאמרו למשה בסיני, והוא לא מסתפק בזה שכתוב מצוות נאמרו למשה בסיני, שאז הי' אפשר לומר שפורתא לא דק, כלומר שינשם 7-8 מצוות שלא נאמרו בסיני ורק קודם לכן. ולכן מביא ראי' מזה שכתוב תרי"ג מצוות וכו' כלומר שכולם נאמרו שוב בסיני, וכמו שמסיים והרי אלו מכלל המצוות, כלומר שגם גיד הנשה ומילה וכו' נאמרו בסיני,

- ולפי הרמב"ם אפשר לקשר לזה את מצוות שבת שאף היא נאמרה כבר במרה וחזרה ונשנית בסיני, ומה שאנו מקיימים זה לא בגלל הציווי במרה, אלא בגלל הציווי בסיני.

והנה ישנה חקירה בזה שאומרים שישנם מצוות שנאמרו כבר לפני מ"ת וחזרו ונשנו בסיני, האם הפשט שבמ"ת הי' איסור נוסף על האיסור הקודם - דהיינו שכשם שישנם עניינים שיש עליהם איסור דרבנן ואח"כ יכול להתווסף איסור דאורייתא, שאז נשאר הרי החומרא הקודמת ורק שזה נעשה יותר חמור שיש איסור דאורייתא - וכן גם כאן שהאיסור הקודם נשאר ועכשיו נוסף איסור חדש במ"ת. או שהפשט הוא שהאיסור הקודם נתבטל לגמרי ועכשיו יש ע"ז איסור חדש במ"ת.

ולפי הפיה"מ להרמב"ם הנ"ל יוצא שהאיסור הקודם נתבטל לגמרי, ועכשיו ניתן ע"ז איסור חדש, שאם נאמר שהאיסור הקודם נשאר ורק שבמ"ת ניתן תוספת כוח בזה, אז מהי הראי' של רבנן

שאומרים שאיסור גיד הנשה הוא רק על טהורה, כיוון שהאיסור ניתן בסני - (שאז היתה כבר אסורה בהמה טמאה) - הרי האיסור שבסני הוא רק מוסיף ונותן כוח באיסור שכבר הי' מקודם אצל יעקב אבינו ובמילא זהו גם בבהמה טמאה? ולכן מוכרחים לומר שהאיסור הקודם נתבטל לגמרי ועכשיו במ"ת ישנו איסור חדש ובמילא מביאים רבנן הוכחה - נגד רבי יהודה - שגיד הנשה נהג רק בבהמה טהורה.

וכן הדבר לגבי שבת שבשעת מ"ת נתבטל לגמרי האיסור שבת. שניתן במרה ונהי' עכשיו איסור לגמרי חדש של שבת.

שלפי הנ"ל מתעוררת השאלה מה הי' עם השעות שהיו מאחרי מתן תורה ועד סוף היום, האם הי' עליהם דין של שבת או לא שכיון שהשבת הקודמת מתבטלת לגמרי כלומר שעכשיו נתבטלה לגמרי השבת הקודמת שנצטוו במרה, אז האם יכולה לחול עכשיו השבת של מ"ת על חצי היום שנשאר או לא,

שלכאורה ישנה שאלה זו גם אצל קטן שנתגדל באמצע יום השבת - (כלומר שהביא ב' שערות, באמצע השבת, הערת הכותב.) האם יש אצלו דין שבת על חצי היום השני או שנגיד שכיוון שעד אמצע היום לא הי' אצלו שבת אז עכשיו לא יכולה לחול אצלו השבת באמצע היום, ואע"פ שגם קודם הי' אצלו איסור שבת מדרבנן מטעם חינוך, אבל השאלה האם יחול אצלו עכשיו דין דאורייתא, שזה נוגע לגבי עונשים. וא"א להביא ראי' מהשבת שבה נתנה התורה, כיון שגם בזה עצמו ישנה שאלה כנ"ל אלא ששם גם קודם הי' לא רק איסור דרבנן אלא שהקב"ה ציום במרה, וברגע של מ"ת זה נתבטל ובמילא השאלה האם חלה השבת של מ"ת על חצי היום שנשאר מאחרי מ"ת.

- ולכאורה הי' אפשר להביא ראי' מהמנהג שאוכלים בשבועות מאכלי חלב, שכתוב "בטעמי המנהגים" הטעם ע"ז שכיוון שלפני מ"ת לא הי' מצוות שחיטה, ובמילא אפי' ששחטו קודם, אבל כיון שזה אינו בר זביחה אז השחיטה לא מועילה, ובמילא כל הכלים שהיו בהם

קודם את הקשר שהי' להם – היו לא כשרים וכיון שהיתה אז שבת, אז לא יכלו להכשיר את הכלים ובמילא לא הי' כלים במה לבשל, ולכן אכלו מאכלי חלב, וזכר לזה אוכלים אנו היום מאכלי חלב בשבועות. ויוצא לפ"ז שהשעות שלאחר מתן תורה הי' עליהם דין של שבת, שהרי כתוב שם שלא יכלו להכשיר את הכלים בגלל שבת. אבל זה הכל עניין של טעמי המנהגים וכו' אבל פסק הלכה א"א לבנות ע"ז ולכן מכאן א"א להביא ראי'.

ובמילא נשארתי השאלה מה הי' עם השבת של מ"ת, וכן מה הדין בקטן שנתגדל באמצע שבת. ולכאורה צריך להבין מדוע לא אשתמיט שום תנא או אמורא להביא שאלה כזו לגבי קטן שנתגדל באמצע שבת וכן לא מובא שאלה זו בראשונים.

אך כל זה יובן בהקדם מכילתא תמוהה, וכמו שיתבאר לקמן.

שיחה ד'

המכילתא בפרשת כי תישא על הפסוק מחלליה- מות יומת. – שזה נאמר במלאכת המשכן וכמו שאומר רש"י בפרשת ויקהל למה נסתמכה פ' שבת למלאכת המשכן להודיעך שאינה דוחה את השבת – וכתוב במכילתא על פסוק זה רבי יהודה בן בתורה אומר הרי הגויים שהקיפו את ארץ ישראל, וחללו ישראל את השבת שלא יהו ישראל אומרים, הואיל וחללנו מקצתה נחלל את כולה, תלמוד לומר מחללי' מות יומת, אפי' כהרף עין מות יומת. ענ"ל.

וכמו שלומדים המפרשים הפשטנים במכילתא, אז הפשט הוא שלא נחשוב שהדין בשבת הוא כמו בנזיר שאם הוא נטמא אז אין הוא צריך להמשיך את הנזירות שלו, אלא צריך להתחיל לספור מחדש, וכן ככהן אז מדאורייתא אם הוא נטמא אז יכול ליטמא הלאה, אז היינו יכולים לומר שגם בשבת זה כך שאם מחללים את השבת אז השבת כבר מחוללת ואפשר לחלל הלאה, ת"ל מחללי' מות יומת אפי' כהרף

עין, דהיינו שזה לא דומה לכהן ונזיר, ששם הוא מחלל עצמו שהוא נטמא ולכן יכול להיטמא הלאה כי כבר בין כה מחולל אבל אם אחד מחלל שבת אז השבת לא נהית מחוללת עי"ז ודף. שאפי' אם נשאר כהרף עין מהשבת שעד עכשיו חלל ונשאר לו כהרף עין מהשבת אז אסור לו להמשיך לחלל ויש ע"ז דין של מות יומת.

אבל לפי"ז לא מובן מדוע נוקטת המכילתא דווקא מציאות כזו שהקיפו נכרים את ארץ ישראל וכולם חללו את השבת וכו' שזה דבר שאף פעם לא קרה, ואם כן אז זו מציאות מאד רחוקה, הרי אפשר להגיד פשוט שאם אחד מחלל את השבת אז זה לא כמו שהדין בנזיר וכהן אלא שאסור לו להמשיך, ומזה גופא שבמכילתא לא כתוב ציור כזה אלא דווקא שהקיפו נכרים וכו' מזה משמע שבזה אין שום שאלה שבזה בוודאי שאסור לו לחולל הלאה, וכל השאלה היא דווקא שהקיפו גוים את כל ארץ ישראל וחללו ישראל את השבת (וזה מדובר בזמן שישאל יושבים על אדמתם שכולם בארץ ישראל וכולם חללו את השבת) ודווקא אז יש שאלה, שכיון שכולם חללו את השבת - שהרי זה מדובר במלחמת הצלה שאז כולם צריכים ללכת למלחמה כמ"ש בשו"ע או"ח שכ"ט. אז יש שאלה אם חל בכלל דין של שבת ביום זה ואם אח"כ כשנשאר זמן מהשבת האם צריך לשמור את זה או לא וע"ז מביאים ת"ל מחללי' מות יומת אפי' כהרף עין.

ומהי הסברא לומר שכשאחד מחלל את השבת אז זה וודאי שאסור לו להמשיך, והשאלה היא דווקא בהקיפו גוים?

הנה ההסבר בזה הוא שהרי חיוב שבת הוא על כך רגע ורגע מהשבת שזהו זכר למעשה בראשית שהקב"ה נח בשבת, והקב"ה נח בכל הרגעים של השבת, ברגע הראשון האמצעי והאחרון, וכן השבת היא זכר ליציאת מצרים שזה בכל רגע מהשבת, ובמילא מובן שאפי' אם חלל משהו את השבת אבל אח"כ אסור לו לחלל. משא"כ כשהקיפו גוים כו' וחללו כל ישראל את השבת שאז ישנה סברא לומר שאין בכלל שבת בעולם באותו היום.

דהנה מצינו שקביעת יום השבת תלוי בישראל, כלומר שזה לא רק ששבת מקדשא וקיימא אלא שזה תלוי גם בישראל, וכמ"ש במס' שבת (סט:): המהלך במדבק ואינו יודע אימתי שבת אז ישנה מחלוקת אם מונה שישה ימים ומשמר יום אחד, או משמר יום אחד ואח"כ מונה שישה (עי"ש) ורואים מזה שהשבת תלוי בישראל שע"י שהיהודי מונה שישה ואח"כ משמר יום אחד אז היום הזה זה שבת אצלו.

וכמו שידוע בעניין ספירת העומר שישנה שאלה האם העניין של ספירה של זמן זה מציאות בפני עצמו, והתורה אומרת שהעניין הזה יהי מצווה, או שהעניין של התחלקות הזמן מצד עצמו זה לא מציאות, ורק שהתורה אומרת שיש מצווה לספור ועי"ז זה נעשה מציאות, שלפ"ז מסבירים את הדעה הסוברת שקטן שנתגדל באמצע ימי הספירה אין הוא יכול לספור ספיה"ע עם ברכה, (בשנה זו) והיינו, שכיון שאנו אומרים שזמן מצד עצמו אינו מציאות וכל מציאות ההתחלקות של הזמן היא רק בגלל שיש מצווה לספור אותו, אז מובן שבקטן שנתגדל באמצע ימי הספירה כיון שקודם לא היתה עליו מצווה במילא - (אפי' שספר עד עכשיו) - אז זה כאילו שלא ספר, ובמילא אינו יכול לספור הלאה עם ברכה, כיון שיש חיסרון בשבע שבתות תמימות, ואע"פ שגם קודם הי' עליו חיוב ספירה מדרבנן, אבל ידוע שאיסורים דרבנן הם לא איסור חפצא אלא איסור גברא, ובמילא, שזה שהי' עליו חיוב ספיה"ע מדרבנן זה לא עושה את הזמן למציאות ובמילא חסר ב"תמימות", ובזמן הזה שספיה"ע היא רק דרבנן, אז בקטן שנתגדל זה יצא חלוק בין חד דרבנן לתרי דרבנן, (שלפני שנתגדל זהו תרי דרבן ואח"כ חד דרבנן).

וכן הדבר בהנוגע לשבת, שהמציאות של שבת היא רק כשישנה אז מצוות שבת משא"כ בשעה שלא נמצאת מצוות שבת, והיינו כשע"פ תורה אף אחד לא צריך לקיים את השבת אזי, אין מציאות של מצוות

שבת ובמילא אין אז שבת למטה, שבעוה"ז לא נמשך אז העניין של שבת, (וכנ"ל בעניין ספירת העומר שזה תלוי במצווה).

ולכן שואלת המכילתא דווקא באופן כזה שהקיפו גוים את ארץ ישראל וכולם חללו את השבת ובמילא אין אז שבת בעולם וכיון שחצי יום לא היתה שבת אז ישנה סברא לומר שגם החצי השני לא יהי' שבת כיון שהרי ביום זה לא נמשכה שבת בעולם ואומרת המכילתא, ת"ל מחללי מות יומת ואפי' כהרף עין. שלפי"ז מובן גם מדוע נוקטת המכילתא ציור כזה שחללו שבת בהיתר, שהרי אם חללו במזיד אז הרי יש שבת בעולם רק שהם חללוה מאש"כ כאן כיון שהקב"ה מתיר ביום זה לעשות מלאכות כיון שהקיפו כו' ויש פיקוח נפש, אז יש סברא לכאורה שאין שבת בעולם. וזה לא דומה לאחד שחלל את השבת או לקטן שנתגדל, שאז הרי יש שבת בעולם שהרי אחרים מקיימים אז שבת וד"ל.

ולפי הנ"ל יוצא שבשבת שבה נתנה התורה, הנה כיון שבמ"ת נתבטל לגמרי כל ענין השבת שהיתה קודם ובמילא לא נמשך שבת בעולם בחצי השני של היום, ואע"פ שלומדים ממחלליה מות יומת אפי' כהרף עין, אבל דבר זה נאמר רק כששה חודשים לאחר מ"ת כשעשו את המשכן, משא"כ בשבת של מ"ת עוד לא הי' דין זה ובמילא לא הי' אז דין של שבת. ולפי זה מובן שהשבת הראשונה שהיתה שבת על פי תורה, היא רק שבת זו שהיא השבת הראשונה שאחרי מתן תורה וד"ל. עד כאן.

הוספה:

ב"ה

מאת: חיים יהודה רבינוביץ ברוקלין ניו יורק...

אל: מרים רבינוביץ רח' המביט 12 ירושלים אחוה ישראל

יום א' שעות הבוקר המוקדמות כ"ב בניסן ה'תשכ"ה

אמי היקרה

שלום וברכה!

בחול המועד קיבלתי מכתבים של חי' וכן של חוה גיטתי ובצירוף לזה מכתבה של יהודית גיטתי ולכל אלו תודה-רבה ושלום רב!

מתוך התרוממות הנפש והרוח ובהתועדות שמחה ועליזה ומרוממת עבר חג הפסח עלינו. אמרנו התועדות שמחה ועליזה שכן כ"ק אד"ש התחיל התועדות הערב ברבע לשבע דקות ספורות לפני השקיעה וגמרה בשעה 1 אחר חצות ולאח"ז תפילת מעריב וחלוקת כוס של ברכה. כידוע לכל הרי בהתועדות זו מדבר כ"ק אד"ש בעיקר על משיח צדקנו יגאלנו בקרוב ממש. ואף מאמר החסידות שהואיל כ"ק אד"ש לאמרו היה מיועד על הפסוק ונחה עליו רוח ה' ויסדו על מאמרו של מו"ח אדמו"ר נ"ע. אורח מירשאל היה הפעם בנימין צביאלי מקול-ישראל.

שיחה³ גאונית היתה⁴ על קושיא ששאלוהו מה שאמר בליל הסדר השני בהתועדות שישראל מלו עצמן משחשכה, ונמולו שכתוב ביפה-

2. מאמר זה הוגה ונדפס בסהמ"מ ח"ב עמ' מ"ה, חלקו נערך לליקוט בחי"ז שמיני א' (בשילוב שיחות נוספות).

3. שיחה זו הוגהה ונדפסה בלקו"ש חי"ז עמ' 125 ואילך.

4. מהלך השיחה בקצרה להבהרת הנכתב בפנים:

כתוב במדרש "שעשה משה את הפסח...היה ריחו הולך מהלך מ' יום" ובאו בני' וביקשו "האכילנו מפסחך", ומלו עצמם בכדי שיוכלו לאכול ממנו. ובהתועדות ליל ב' דחה"פ הסביר הרבי שיכלו למול עצמם גם בלילה כיון שרק במ"ת נתחדש שמילה זמנה ביום, עי"ש.

תואר (מהספרים שמביא הצ"צ) שישראל מלו מבעוד מועד דאל"כ הרי זה היה יו"ט ויו"ט אסור בעשיית מלאכה (וה"ז מילה שלא בזמנה ואינה דוחה ועמד ע"ז קצת ובסוף הסכים שזה נקרא מילה שלא בזמנה). ולכל לראש הוכיח ממדרש שיר השירים כדבריו שמלו עצמן משחשכה. ובפשטות תורץ שאז לא היו אסורין בעשיית מלאכה והאיסור כל מלאכה נאמר על וביום השביעי (היינו שביעי של פסח) ואז הרי היה היו"ט יום א' בלבד ובאמת כך כתוב בתוס' יו"ט, אך הר"ן אומר שאז היה אסור בעשיית מלאכה. ואמר שאף להר"ן מפסוק זה א"א להוכיח כי לא יחלוק על מכילתא שבמכילתא אומר שאיסור מלאכה ביום הראשון לומדים מביום השביעי! ואז לא היה יו"ט שביעי! וא"כ יש לו פסוק אחר ולא כמו שכתב ביפ"ת שלמדים מכאן, וסיים בתירוץ גאוני מדיוק במדרש שמלו עצמם בחרב וכתוב ששים המה הגיבורים איש חרבו על ירכו שזו מלאכה שלא כדרכה! ואינו אומר חרב סתם כי אם היה חרב מיוחד למילה הרי שוב היא כדרכה אלא חרבו כ"א בחרבו ה"ז מלאכה שלא כדרכה ומותר.

אחד קם באמצע הנגינה ובירך בקול רם את יהודי רוסיה שיגאלו מיד בביאת משיח צדקנו כ"ק אד"ש נהנה מאוד ואמר מיד למולא פרוס שאף הוא יברך את יהודי רוסיה. מולא פרוס בירך וכ"ק אד"ש הסתכל על הנעשה ברצינות, ומיד התחילו בהושיעה את עצמך,

ובהתוועדות זו (אחש"פ) אמר הרבי ששאלו מדברי היפה תואר שכתב שבהכרח בני" מלו עצמם מערב יו"ט שהרי הדין הוא שמילה שלא בזמנה אינה דוחה (שבת ויו"ט). וקודם כל מכריח שבלשון המדרש מוכח בבירור שהמילה היתה בלילה – דלא כהיפ"ת. ובהסתברת הדברים מבאר, שבשנה ההיא לא היה איסור מלאכה ביו"ט הראשון, כי פסח מצרים היה רק יום אחד, וכיון שהאיסור מלאכה ביו"ט דיום הראשון נאמר יחד עם האיסור מלאכה על היו"ט דיום השביעי, לא שייך שיחול איסור מלאכה ליום הראשון בלבד. ולאחרי זה עומד לבאר דברי המדרש גם בדעת הר"ן הסובר שגם בשנה ההיא היה איסור מלאכה ביו"ט ראשון. ומחדש (עפ"י דקדוק לשון המדרש) שמילה זו נעשתה על ידי חרב שאינה מיועדת למילה (החרב האישית של כל אחד – "חרבו") ובאופן כזה אין איסור כי זו מלאכה שלא כדרכה.

הרצינות גברה ונראה שכ"ק אד"ש נהנה מאוד וקם מכסאו והתחיל למחוא כף ושר הושיעה את עצמיך אך פניו היו כגחלי אש.

מיד לאחר שגמר נתן האות להתחלת המאמר סגר עיניו קשר המטפחת והתחיל במאמר ונחה עליו בקול אטי וקשר מיד ענין המסירות-נפש בדרא של עקבתא דמשיחא.

אד"ש היה שמח מאוד, והתחיל אח"כ בשיחה הארוכה ביותר להערב כשעה ורבע בהתקפה חריפה על הראבייס על הויכוחים ביניהם ובין הכומרים להבדיל (אומרים שהכוונה לד"ר בלקין⁵ נשיא ישיבה יוניברסיטי).

אח"כ כרך את כל פרשיות הסמיכה ועם הארצות שלהם והתלוץ היטב על חשבונם מפעם לפעם היו בתוך הקהל כאלה שלא יכלו להתאפק מצחוק, שהיהדות הם לומדים מקיצורים באנגלית לאחר שעשו קיצור מקיצור שו"ע, והרי לא היה להם זמן כי למדו בהייס סקול ולאח"ז בפאבליק סקול ולאח"ז בקלאזש ובזמן הפנוי שיחקו בכדרוגל. ואיך ידעו יהדות. והיו זמנים- המשיך כ"ק אד"ש שכדי לקבל התואר רב היו צריכים הסכמת גדולי הדור ומזמן לזמן נתמעט עד שרב מוסמך נתן הסכמתו, אך היום צריכים לקבל הסכמת הפרזידנט, וכפי שכתוב בכתבי האריז"ל שבדרא דעקבתא דמשיחא נשמעים לנשותיהם, הרי צריכים לקבל הסכמת אשת הפרזידנט ולכן הולכת אשת הרב לאשת הפרזידנט ומקבלת קודם כל הסכמתה ולאחר מכן הולך אליה הרב, ולא נתפלא - המשיך אד"ש - שיגיע הזמן שכדי לקבל התואר יהיו צריכים לקבל סמיכות מכומר (אד"ש צחק ביחד עם הקהל הרב) שיש לו אומנות הויכוח, והוא בקי היטב בספריו של אותו האיש (אומרים שד"ר בלקין התוכח השבוע עם קרדינל⁶).

5. פרופ' שמואל בלקין, נשיאה השני של "ישיבה יוניברסיטי" בניו יורק.

6. "קרדינל" (בעברית: "חשמן") היא הדרגה הגבוהה ביותר מתחת לאפיפיור במדרג האדמיניסטרטיבי של הכנסייה הקתולית.

אני מסיים כאן היות שמודיעים לי ברגע זה כי אכנס ל"יחידות"
הערב.

שלום רב.

נב.

בתהלוכה שהלכו בשביעי של פסח הלך קהל רב אני נאמתי אצל
אדמו"ר מהלמעין מטהרת-המשפחה, לא ידעתי שישנה הרבה סטמר
וגרתי אחרי כן ויכוחים רבים בתורת הבעש"ט.

שלום רב.

התוועדות ש"פ תולדות ער"ח כסלו תשל"ד

שיחה א':

השבת היא שבת מברכים כסלו, וכמדובר הרבה פעמים שיש ענינים משותפים לכל שבת מברכים, אך מ"מ יש לכל שבת מברכים לחוד ענינו המיוחד לחודש זה. שבזה הוא נחלק משאר שבת מברכים. וכמו"כ בשבת מברכים כסלו שהוא בא אחר חודש חשון, שחשון הוא אחר תשרי, והרי הקביעות היא ע"י הקדב"ה. ואם בכל ענין שבעולם יש הוראה, עאכו"כ בענין שנעשה ונקבע ע"י הקדב"ה.

ובענינינו הוא שכסלו הוא החודש השלישי בתשרי. וע"ד חודש סיום שהוא שלישי לניסן. דהנה יש 4 ר"ה, ויש שלישי מניסן ויש שלישי מתשרי, והחילוק ביניהם הוא שניסן וכו' הוא עבודה מלמעלמ"ט, ותשרי וכו' מלמטלמ"ע, ומוכן שיש נקודה משותפת בין שלישי לניסן לשלישי לתשרי, ששניהם שלישי).

דהנה ענין שלישי הוא, די ש בכלל בטבע האדם שני קוין. א. גילוי והתפשטות ותנועה של חסד. או להיפך. ויש קו שלישי שלמעלה משניהם, אשר מחבר ומצרף את שני הטבעיים. מפני היותו למעלה משניהם. ובלשון הקבלה דבתוהו יש שני קוין, וימלוך וימות. משא"כ בתיקון יש ג' קוין ולכן עי"ז העולם קיים. וכמ"ש במשנה על שלשה דברים העולם עומד. דכיון דקו הג' הוא למעלה משני הקוין ולמעלה

7. שיחה ג' הוגהה ע"י כ"ק אדמו"ר, חלקה המרכזי (הביאור בפרש"י) נד' בלקו"ש חכ"ה תולדות א', וסיומה (אורות חלוקת הפרקים בתהילים) נד' בלקו"ש ח"י עמ' 77 (כהוספה לליקוט תולדות א).

מהגבלה ולמעלה מטבע והשתלשלות לגמרי ולא מוגבל בשני האופנים דלעיל לכן הוא מחבר ומצרף אותם.

וע"ד מיכאל שר של מים וגבריאל שר של אש, (ואין מכבין זמ"ז) והקדב"ה עושה שלום במרומו דהיות והדב"ה למעלה לגמרי מכל מדידה והגבלה לכן הוא עושה שלום וכו'. ובלשון חסידות השתלשלות הכתרים זמ"ז, דאפי' הכתר הנמוך ביותר נמשך מלמעלה מהגבלה וטבע לגמרי. וזה גם כל ענין החסידות לשנות טבע מדותיו דהיינו להיות למעלה מהטבע. ולא הפי' לשנות טבע מדותיו היינו מדה לא טובה. כי בשביל זה מספיק קיצור שו"ע, אלא הפי' לשנות טבע וכו' היינו לצאת מהגבלה של טבע. וכן עד"ז בעולם (דנתאוהה הקדב"ה) וכו' דתכלית הכוונה היא לעשות דירה לו ית' בעולם. ואין הכוונה שיהא אויס וועלט, דהרי לא תוהו בראה אלא הכוונה שבתוך העולם יעשה דירה לו ית'.

וכן עד"ז בענין החודשים ניסן ותשרי. דניסן הוא קו החסד, ענין הניסים. ולא רק ניסים אלא ניסי ניסים, וכמו שהגמ' אומרת הרואה שני נונים בחלום נסי נסים נעשו לו. והפי' הוא שזה נס אפילו לגבי הנס גופא. דכ"ז הוא קו החסד, ואח"כ בא חודש אייר דאין בו מועדים כלל ואף שבא מיד אחר ניסן מ"מ אין בו מועדים. וע"פ פשוט משמע שבחודש אייר היו במדבר, דבניסן יצאו ממצרים א"כ באייר היו במדבר דזה מורה על קו הגבורה, ואח"כ בא חודש סיון שבו הי' מ"ת שהוא קו הג', ואף שגם אז היו במדבר, אך מ"מ הי' שם מ"ת, וירד הוי' על הר סיני, והתבטל הגזירה דעליונים לא ירדו למטה וכו' משא"כ חודש אייר שבין ניסן לסיון אין בו שום ענינים מופלאים ומועדים. אלא עבודה בסדר והדרגה דאף שלכאורה מיד אחר שיצאו ממצרים מ"ט שערי טומאה, היו צריכים לקפוץ מהכלים מרוב שמחה עד מ"ת אך בפועל הי' זה לא כן אלא בסדר והדרגה. היפך ענינו של ניסן מקפץ על ההרים וכו'. וחודש סיון שלמעלה מב' הקוין והוא קו הג'. למעלה מהגבלה בכלל.

וכ"ז הוא במלמעלמ"ט, וכן הוא במלמטלמ"ע הגם שהכל בא מלמעלה וכמ"ש מי הקדימני ואשלם היינו שהכל בא מלמעלה, וגם הכח לעבודת האדם למטה בא מלמעלה. אך מ"מ תובעים מהאדם עבודתו מלמטה דוקא. והוא מש"כ רוצה אדם בקב שלו מתשעה קבין של חבירו, והיות שמלמעלה זה כך לכן גם טבע האדם הוא כך. ואע"פ שתורת אמת אומרת שזה תשעה קבין וזה רק קן אחד, מ"מ רוצה דוקא בקו שלו. ואין הוא רוצה שלו היות ואין חבירו נותן בעין יפה. דהרי התורה מעידה עליו שהוא חבירו ונותן בעין יפה, אך מ"מ רוצה בקו שלו דוקא. שז"ע עבודה מלמעלמ"ט דוקא:

וזה החילוק וההבדל בין תשרי לניסן, דניסן הוא חודש האביב, דסדר האותיות הוא מלמעלמ"ט א,ב, משא"כ תשרי סדר האותיות הוא ת,ש,ר מלמטמל"ע. וגם כאן יש ענין השלישי (חודש השלישי) קו הג' שלמעלה מסדר והגבלה ולמעלה מהטבע והענינים שמלמטלמ"ע.

וההוראה לפועל מזה הוא שבכל דבר צריך לראות שזה יהיה ע"פ תורה, דיכול להיות שעסוק בסור מרע, או בועשה טוב, ונדמה לו שכבר גמר עבודתו, וע"ז אומרים לו שצריך להיות עבודה למעלה מהטבע והגבלה. וכך התורה תובעת, דהנה יש לאדם שני ידים ימין מקרבת ושמאל דוחה, וכן שני רגלים ימין רץ לדבר מצוה וקדושה, ושמאל בורח מההיפך. ואח"כ יש ענין תפארת גופא, שז"ע התורה שזה פועל שלימות האדם. תפארת לו מן האדם. וע"ד הסדר במלמעלמ"ט כן הוא גם הג' קוין במלמטלמ"ע, והוא דחודש תשרי הוא מושבע בכל גתות בתוכו ברכות בתוכו סוכה ולולב בתוכו וכו'. ואין חודש שמושבע כמו חודש זה. אך אח"כ בא חודש חשון שאין בו מועדים, וכל עסק האדם בו הוא בחרישה וזריעה, שזוהי העבודה הכי פחותה. ולכן ע"ז מדגישים ענין התורה, וכמו בשמיטה שעיקרה הוא בחרישה וזריעה.

והנה העבודה דמלמעלמ"ט, באים אח"כ ימי וענין האור, ענין ספה"ע. משא"כ בעבודה דמלמטלמ"ע שזה המטה גם בחרישה וכו'.

ואח"כ בא חודש כסלו חודש השלישי, הכל הולך אחר החיתום. דענינה שהיא למעלה מכל ההגבלות, שלא מתפעלים משום חשבונות, אלא רבים ביד מעטים, וחנוכה מוסיף ענין מוסיף והולך מוסיף ואור. וע"ד שענין זה מהדרין מן המהדרין, נהי' מנהג פשוט ומקובל לכולם. כמ"ש הרמ"א שנהגו כל ישראל וגו'. דכ"ז בא מצד המס"נ דלמעלה מהגבלות. ואח"כ מצד אכשר דרא בתמי' נתגלה תורת החסידות ובאופן של יפוצו מעינותיך חוצה, ענין הפצה בלי גבול, וכ"ז הוא רק מעין, מלמטה, ולא גשם מלמעלה.

וזהו ההוראה לפועל שכאו"א צריך לקחת משבת מברכים זו. שהגם שחושב שיש לו יצה"ר גדול וגם הסכיבה לא מסייעת לו לעבודת ה', ובפרט שגם יום אתמול מפריע לו ע"ז. ולכן חושב שמספיק לו רק עבודה בסו"מ וע"ש גרידא וע"ז אומרים שידע שזה לא מספיק, ורחמנות עליו - מכיון שרצונו וחכמתו ית' אומרת לו זה (כמבואר בג' פרקים הראשונים בתניא, וזה המאמר שאמר אדמוה"ז ביום הולדת הצ"צ כידוע הסיפור בזה) ויש לו כוחות ע"ז למעלה מהמשוער, למעלה מסו"מ וע"ט גרידא. דלגבי או"ה מספיק שו"מ וע"ט אבל כוחותיו צריך למעלה מזה, ותובעים ממנו למעלה מהגבלה, הן בהנוגע לעצמו בכל לבבך והן בהנוגע להזולת גם צ"ל למעלה מהגבלה, וזה גם קשור לענין חנוכה בפתח ביתו מבחוץ וכו'. ומהפך חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא, ועד בלשון הכתוב בקידוש החודש האיר כל הגולה, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקינו ובקרוב ממש. (ע"כ)

שיחה ב':

הנה יש חילוק בקביעות על שבת מברכים בין א' לשני, ושבת זו הקביעות באופן שאין הפסק כלל בין השבת מברכים לר"ח, פי' דיש פעמים דיש הפסק בין ש"מ לר"ח ע"י כמה ימים. משא"כ בשבת זו שאין שום הפסק, והנה מובן דאף בימים המפסיקים בין ש"מ

לר"ח דהימים שייכים לחודש הקודם. מ"מ יש בהם רושם מש"מ, אך זה בהעלם, אך בגילוי ובהתלבשות אין שום גילוי. משא"כ כאן אין שום הפסק וע"ד הענין דאומר ועושה, דע"י שיהיהודים מברכים את החודש ודאי שהקדב"ה מקיים מיד את ברכתם, ובפרט שזה ע"י עשרה מישראל, ובביהכ"נ, מקדש מעט גם בזמן הגלות, א"כ ודאי שהקדב"ה מקיים זה מיד ובאופן שאין הפסק משבת לר"ח. היינו שהברכה נמשכת מיד ללא עיכובים.

וזה נעשה ע"י עבודת האדם מקודם. דבשעה שמחליט על הנהגה טובה וכו' מקיים זה מיד ולא דוחה זה לזמן אחר אף שיש לו סיבות וכו'. אלא עושה זה בזריזות מיד שענין הזריזות זה ה' עיקר הנסיון דעקידה. דעצם העקידה אין זה כלל נחשב לגבי אברהם. אלא אומר אדמוה"ז שההפלאה דאברהם ה' הזריזות בזה, שזה הראה על רצונו ותשוקתו בזה - וכשאר הלשונות שכתוב שם.

דהנה לכאורה מה הראי' דענין זה דילמא הוא אדם מבוהל לכן עושה זה מהר. ואפילו אם הוא אדם מיושב גם כשעושה מהר אין זה מראה על זריזות אלא על אי עצלות וכו', אך זה לא מראה על רצונו החזק וכו'. אך מ"מ אדמוה"ז אומר שהזריזות מראה על רצונו העז. וזה מיוסד על הרמב"ם שאומר שבעצם כל יהודי רוצה ומשתוקק לעשות רצון קונו, אלא שיש דברים המסתירים ומעלימים. אך כאשר מוריד העלמות, דהיינו שעושה בזריזות את הדבר, זה מראה ומגלה את רצונו העצמי. וזה מאיר אצלו בשכל, מדות, ועד למעשה, ועי"ז כאשר אח"כ מברכים את החודש ממשיכים את הברכה מיד ללא שהות.

ובפרט כשזה אחר חצות שיש לזה כבר קשר לר"ח, ולכן לא אומרים צדקתך צדק במנחה. ואין הפירוש שחסר הענין של צ"צ, אלא ע"ד שלא אומרים תחנון בתשרי שאין פירושו שחסר הענין של תחנון אלא שפועלים את כל הענין של תחנון ע"י שמחה וכן כאן שר"ח פועל את הענין של צ"צ. דהנה ענין צ"צ הוא שאומרים ג' פסוקים

א' על משה גואל ראשון, ומשיח גואל אחרון, ובאמצע דוד עם עניניו. וכל פעם כשאומרים צ"צ צריך כוונה ואמירה בדיוק. משא"כ כשלא צריך לומר אלא שר"ח פועל זה במילא גם לא צריך שום כוונה, וגם זה נפעל ע"י הר"ח.

וכן ובפרט שכבר בשחרית קודם ברכת החודש כבר מפטירים מחר חודש אף שזה סותר לכל כללי ההפטרה, שצ"ל בערך ומענין הפרשה. משא"כ כאן שאיו לזה שום קשר אלא משום שכבר אז יש לזה קשר לר"ח. ואח"כ מברכים החודש שזה מורה על למעלה מההגבלה, ולכן אפשר לברך את החודש מכיון שלא מוגבלים. ומפטירים על דוד ויהונתן, יחוד שמשא וסיהרא, ויחוד ניצחי לעולם. וע"ד חנוכה שאינו בטל לעולם וכו'. סיים בברכה (ע"כ)

מאמר בניגון שיחה ד"ה ויאמר לו יהונתן מחר חודש

שיחה ג': "רשי"י"

בנוגע לפרש"י יש כמה וכמה שאלות "קלאץ קשעת", ודוקא ע"ז אף א' לא מדבר ולא מקשה זה. דהנה עה"פ "ויהי עשיו איש יודע ציד איש שדה", מפרש רש"י עה"פ איש יודע ציד, לצוד ולרמות את אביו בפיו ושואלו איך מעשרין את התבן ואת המלך כסבור אביו שהוא מדקדק במצוות עכ"ל.

וצ"ל מדוע רש"י פי' בצורה כזאת, והריפשוטו ש"מ הוא שפשוט הוא שצד חיות ועופות, וכמו שמפרש עה"פ איש שדה, וכן מפרש עה"פ כי ציד בפיו בפשטות דמיצידי' הוי אכיל, ומדרשו שהי' צד את אביו בפיו, וכאן אומר את המדרש בתור פשוטו של מקרא.

והנה ע"ז היה אפשר לתרץ בדוחק דהיות וכתוב איש יודע ציד. והרי בבית היו רק יצחק ורבקה ויעקב, וא"כ, את רבקה לא שייך לרמות היות ולא היה לו קשר (חזק) איתה, שכתוב ורבקה אוהבת את

יעקב, ואת יעקב גם אין לו ענין לרמות שהרי הוא הי' הגדול והבכור ממנו אלא צ"ל שצד את יצחק.

ולכאורה קשה דהרי מסתמא יעקב [כנראה צ"ל: יצחק. וכן להלן] לימד אותם תורה וכמ"ש אצל אברהם למען אשר יצווה את בניו ואת ביתו אחריו. וא"כ מסתמא יעקב לימד אותם תורה. והרי כ"ז היה אחר שכבר גדלו, כמ"ש ויגדלו הנערים, והם היו בני י"ג ט"ו שנים, וא"כ כבר למדו הרבה תורה ואיך רצה לרמות את יצחק ע"י ששאל אותו איך מעשרים תבן ומלח. ועי"ז רצה למצוא חן בעיני אביו, והרי יצחק יגיד לו "בולאך" שכמותך, הרי אתה עם הארץ גמור, אחרי שלימדתי אותך כ"כ הרבה זמן ואתה עדיין שואל איך מעשרים, והרי זה יריקה בפנים ליצחק. ואיך חשב לרמותו שמראה עצמו מהדר במצוות.

ועוד קשה: דמשאלתו איך מעשרים משמע שידע שוודאי מעשרים, ורק שאל "איך" מעשרים ולכאורה מה שאלתו והרי הלשון מעשר הוא א' מעשר, א"כ מה שואל איך מעשרין. ועוד, דהרי הוא גדל הרבה שנים בבית יצחק וודאי ראה שיצחק לא מעשר תבן ומלח ואיך שואל איך מעשרים, דהיינו שוודאי מעשרין ורק שאל איך מעשרין.

והפלא הוא שאף א' לא שואל זה, ולכאורה זה "קלאץ קשי" מאוד גדולים ומדוע אף אחד לא מקשה זה ולא שואל ((הרבי צחק ואמר) אני גם למדתי בחדר וגם אני לא שאלתי זה וגם המלמד שלי לא שאל אותי את זה, ולא החברים, וגם אצלי עד אתמול לא הי' קשה לי השאלה הזו רק היות והייתי צריך להכין משהו לאמר היום, ולקחתי חומש ללמוד ולהכין איזה רש"י להתוועדות ומיד כשהתחלתי, ראה את המציאה ונפל עלי').

ועוד לא מובן, מדוע רש"י משנה מהמדרש, דבמדרש כתוב איש ציד שציד בפיו ושואלו איך מעשרין מלח, איש שדה, ששאלו איך מעשרין תבן, שזה נמצא בשדה. ורש"י שמפרש כהמדרש אומר שניהם על הפסוק איש יודע ציד.

והביאור על כל הנ"ל ע"פ פש"מ דהנה דמכיון שהי' כבר ויגדלו הנערים, ואז הי' צריך כבר להתחיל לעשר בעצמו, דעד עתה כשהי' סמוך על שולחן יצחק, היה מספיק שיצחק מעשר, והוא לא, אבל עכשיו גם בנו מתחיל לעשר, והנה ענין המעשר רואים זה מהפסוק ויזרע יצחק וגו' ומפרש"י אומד זה למעשרות וכו'. אך הבן 5 למקרא עדיין לא למד זה, ולא יידע מזה ענין המעשר. ושמה הרי לא הי' דווקא דגנך וגו' אלא "מכל" ממש, ובפרט ששם חזר ממלחמה, ומזה נתן מעשר, ובמלחמה (בפשטות) אין דגן תירוש ויצהר וגו'. ורק דברים יקרים, ולא דגן וגו'. א"כ משמע לבן 5 למקרא שמעשר נותנים מכל.

וא"כ לפ"ז מובן שגם מלח ותבן בכלל המעשר. וגם יצחק עישר תבן ומלח. ולכן הי' שאלת עשיו רק "איך" מעשרים, ומכיון שרצה להראות עצמו מהדר במצוות, לכן שאל במלח ותבן כי במלח וכו' יש שני סברות ושני אופנים איך לעשר. א) אחד מעשר כהרגילות, שק מעשר שקים. ב) או באופן של הדור מצוה. דהנה מלח מצ"ע אינו מאכל חשוב. ורק הוא משמש, ומשתמשים בו לשאר מאכלים, ומשתמשים בו מעט מעט. וע"ד שמצינו באשת לוט שנהיתה נציב מלח על שחטאה בקצת מלח, שלוט אמר לה להביא מעט מלח. וכן הקטן רואה בפועל שעם מלח משתמשים מעט, ורק כדי לתת טעם טוב במאכל, ורואים שכאשר נותנים קצת מלח במאכל, ומשבח אותו, נעשה אח"כ המאכל שוה הרבה יותר מהמלח ששמו בו. וכמו עד"מ בשר שנמלח, אינו משתבח ועולה יותר כסף רק בערך המלח ששמו בו אלא שאחר שנתנו בו מעט מלח כבר שווה הרבה יותר. ולכן מצד הידור מצוה אפשר שצריך לעשר לא כך איך שמלח מצ"ע, אלא מלח כמו שמוסיף ומשבח אח"כ במאכלים, דע"ז נעשה המלח יותר חשוב וצריך יותר לתת מעשר.

וזו היתה שאלתו של עשיו, מכאן שלא ידע בדיוק איך יצחק מעשר, אם כי האופן הא' או לא. וכן גם בתבן, דתבן מצ"ע שוה מעט מאוד, ורק כשמתמשים בו ללבנים וכו' מתרבה חשיבותו,

ולכן הסתפק אם מעשרים את התבן כמו שהוא מצ"ע שוה מעט, או כמו שהוא בחשיבותו בלבנים וכו'. ומכיון שזה אותה שאלה, מלח ותבן, לכן רש"י לא חילק ביניהם, וכתבם בפעם א', ולא חלקם כפ"י המדרש, כי בשתייהם השאלה מאותה טעם. וא"א לומר שהפסוק יכפול זה ועפ"ז מבואר הק"ו הנ"ל

בהמשך לפרש"י, הנה יוצא בכל שבוע לקוטי שיחות על פרשת השבוע, ובשיחה לפר' תולדות מבואר בהערה בנוגע לנהוג מהבעש"ט לומר תהילים את מספר הקפיטל כפי מספר שנותיו וכן נהג גם דוד המלך. ולכן גמר בפרק ע"ב, כי דוד חי שבעים שנה. ובשנתו האחרונה אמר לשלמה וגו'. (ע"כ) וכמ"ש בסופו "כלו תפילות דוד וגו'". ואף שזה פרק ע"ב והוא היה צ"ל ע"א, אך הגמ' אומרת שאשרי האיש ולמה רגשו גויים חדא היא, ז"א שני הפרקים הראשונים הן חד. ולכן סיים בקפיטל לשלמה וגו', ואח"כ הולך ענין אחר, וע"ד שהאדמו"ר נ"ע הי' אומר חסידות לאדמו"ר הקודם אחר הסתלקותו על הקפיטל לא למספר שנותיו.

ולפ"ז אינו מובן, דמדוע אחר שנת שבעים ואחת אומרים לשלמה וגו', קפיטל ע"ב דלכאורה היו צריכים לאמר ע"א, מכיון שפרק א' ופרק ב' חדא הוא.

והביאור הוא, דהנה הגמרא אומרת שאשרי האיש ומה רגשו כו' חדא הוא, משום חביבותא דדוד. ורצה להתחיל באשרי ולסיים באשרי, ולכן חדא הוא, ומתחיל אשרי האיש ומסיים אשרי כל חוסי בו. וזה מצד חביבותא דדוד. והנה רש"י מפרש על הפסוק למה רגשו גויים שני פירושים א. דקאי על זמן המשיח. ו ב. דקאי על זמן דוד. דעל דור ההוא אמר למה רגשו גויים. שאז הי' רגשו גויים, ולכן מתמה למה רגשו. והרי זה נגד עם ישראל, ויושב בשמים ישחק. ואשרי כל חוסי בו. ואצל דוד הי' זה חד. דמפני שלא הלך בעצת רשעים לכן הי' אצלו חד. משא"כ בשאר הדורות שאז לא היו באופן זה, שמיד

אחר שלא הלכו בעצת וכו' יש ענין לומר למה רגשו וגו', ולכן בשאר הדורות נחלקו הפרקים לשנים.

ועפ"ז יובן, דלכאורה מדוע רש"י מביא פירוש ראשון את דור המשיח, ורק אח"כ דורו של דוד, והרי דוד אמר את הפרק הזה. אך עפ"י הנ"ל יובן דוד אמר זה רק על דורו משא"כ שאר הדורות, ולכן אנו אומרים קודם על דורו של משיח, וכאן רואים איך שכל דבר ורמז ובא לחדודי בעלמא הכל מדוייק. ע"כ.

שיחה ד' "לקולו"י":

כתוב בזהר: ויגדלו הנערים סטרא דאברהם גרים לון לאתגדלא וזותא סייע לון הוא הוה מחנך לון במצוות עכ"ל. ומבאר בהערות לקולו"י, שאברהם נקרא האדם גדול בענקים, ובכל הענינים מסביר שם בשתי הקויים.

וצ"ל מה נוגע חסד וגבורה לזה, ועוד צ"ל מה נוגע זכותא דאאע"ה לויגדלו בנוגע לעשיו שהוא ענין היפך הקדושה, ומדוע צריך להגיע לגדלות אאע"ה.

והביאור הוא, דבנוגע לכ"ו דורות הראשונים כתוב שהתפרנסו מחסדו של הקדב"ה, הגם שהכעיסו לפניו, מפני שנמשך להם מאריך, בל"ג, ולכן מצ"ז יכול להמשך גם לקליפות, ולכן הי' ענין האריכות ימים אז, וכן חסד דאברהם הוא בל"ג, ולכן הי' יכול להיות גם ויגדלו גבי עשיו.

והנה מבואר בחסידות על איש ציד איש שדה, דאיש ציד הוא ענין הפנימי ואיש שדה הוא מקיף, וכמו"כ מצד הקדושה איש תם יושב אהלים, דאיש תם הוא פנימי ויושב אהלים ענינו מקיף, אהלי קידר שמתבררים ע"י יעקב. ולכאורה קשה איך מקבלים יותר מאשר קצוב להם, אך הביאור הוא שהם מקבלים מהמקיף, אם תגביה כנשר וגו',

ששם אם צדקת מה תתן וכו' ורבו פשעיך מה תעשה לו וכו', ומה איכפת לי' וכו' ומשם יכולים לקבל, אך הענין שיהי' משם אורידך וכו'. וזהו ויגדלו הנערים מצד המקיף, שגם עשיו יש הענין ויגדלו וכו' והתכלית שיעקב יברר את עשיו, וכ"ז בשני הקוים חסד וגבורה. הגדולה שלו ז"ע החסד, ואופן הבירור דמשם אורידך וכו' זה מצד הגבורה. (ע"כ). חסר "מיהו יהודי".

שער הגהות

הרי נשאר באמצע

רשימה מילולית וכו' ובמילא חסר כו' (חסרים "כפשוט" מלות הקישור וכו') גם לאחרי הרשום לקמן

בס"ד. משיחת ש"פ וירא כ"ף מרחשון ה'תשמ"ג.

א. בהמשך להמדובר לעיל וועגן אויפטו פון בעל יום ההולדת, לחבר דעם לימוד פון תורת החסידות ולימוד תורת הנגלה אין אן אופן פון תורה תמימה - וועט מען ריידן אן ענין אין נגלה (בקצרה) בשייכות צו וואס מ'האט זיך פריער גרעדעט אז היינטיקער יאר ווערט מאה שנה להתחלת הנשיאות פון דעם בעל יום ההולדת נואס די הולדת שלו איז געווען לפני קכ"ג שנה, אבער און דער ענין פון מאה שנה איז פארבונדן מיט התחלת נשיאותן. ~~ווארעם~~ די הסתלקות פון אביו, דער רבי מהר"ש, איז געווען בשנת תרמ"ג, ובא השמש זרח השמש - האט זיך גלייך⁸ אנגהויבן די נשיאות פון בנו ממלא מקומו.

איז דא ~~אויף דעם~~ די שאלה הידועה: אין דעם "מבוא" צום קונטרס "חנוך לנער" (די צוואה הראשונה פון דעם בעל יום ההולדת) זיינען געדרוקט די "ראשי פרקים מתולדות ימי חיי" פון דעם רבי'ן מוהרש"ב, געשריבן פון נשיא דורנו, און דארטן שרייבט ער בקשר לשנת תרנ"ד: "התחל מערבית ליל ר"ה תרנ"ד קבע מקום תפלתו בביהכ"נ במקום שהתפלל כ"ק אביו אדמו"ר מהר"ש - עד אז התפלל במקומו המיוחד לו בביהכנ"ס עוד בחיי אביו".

~~דערפון~~ עפ"ז קומט אויס, לכאורה, אז די התחלת הנשיאות שלו איז געווען פון ר"ה תרנ"ד; ~~היינט ווי זאגט מען אז התחלת נשיאותו איז פון~~ און ניט אין שנת תרמ"ג?

8. ראה [היינו שהמניחים יוסיפו מ"מ].

ב. אזוי ווי דאס איז א שאלה אין אן ענין הכי עקרי ~~פון נשיאות~~,
 נוגע ~~גם למעשה בפועל וכו' וכו'~~ - איז פשוט אז ~~דארף מען~~ לכל
 לראש דארפן זוכן אין הלכה אין די דינים פון א נשיא ומלך (ווארום
 א נשיא דנדו"ד איז דאך א מלך, שסימנו וגדרו כדאיתא בהוריות [-
 ציון זה צ"ל בהערה] "איזהו נשיא זה מלך .. שאין על גביו אלא ה'
 אלקיו" און ניט, להבדיל, מבשר ודם וואס זאגט עם צו אז כסף וזהב
 ירבה לו, און כבוד, וחמישים איש רצים לפניו וכו' ווי אדני' האט
 געטאן)⁹

אין אלטן רבינ'ס שו"ע ~~ועד~~ ולפני זה אין שו"ע פון ב"י זיינען
 ניטא בגלוי די הלכות ~~מיוחדות לנשיא ולמלך~~ - אבער אין רמב"ם,
 בספרו משנה תורה, איז דער סיוס וחותרם הספר ~~מיט~~ "הלכות מלכים
 (ומלחמותיהם)".

געפינט מען אין רמב"ם א דין (בנוגע למלך) וואס איז ע"ד די
 שאלה האמורה בנוגע לנשיאות אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע:

דער דין איז, אז "כשמעמידין המלך מושחין אותו בשמן
 המשחה" [מלכי בית דוד מיט שמן המשחה, און מלכי ישראל "בשמן
 אפרסמון"]. אבער א מלך

.....
 9. מלכים א'.

בן מלך" דארף קיין משיחה ניט האבן, ווייל "המלכות ירושה למלך לעולם". - דאס איז ניט אן ענין לגריעותא ח"ו, אז ביי א מלך בן מלך פעלט ח"ו דער ענין המשיחה, נאר דער פשט דערפון איז, אז די משיחה פון דעם אב ווערט נמשך אויפן בן. דכשם ווי ביים אב עצמו, דארף ער ניט האבן קיין משיחה בכל-יום, נאר די איין און אינציקע משיחה¹⁰ שבתחלת נשיאותו ווערט עס נמשך על בנו. ~~דארום ויומתק ע"פ הפמדובר כמ"פ, איז א יורש איז איין דאך מיטן עצם המוריש ובפרט במלכי בית דוד וואס "המלכות לו ולבניו .. עד עולם"~~ -

בשעת אבער אז ס'איז דא א ספק צי דער בן גייט זיין דער מלך [ווייל ס'איז דא אן עלטערע ברודער, וכיו"ב] - דארף ער האבן משיחה, ווי דער רמב"ם איז מבאר אז דערפאר "משחו שלמה פני אדני" .. יהואחז מפני יהויקים אחיו".

ג. אין דעם אבער, קען מען לערנען אויף צוויי אופנים:

(א) די משיחה טוט אויף ער זאל ווערן א מלך. און איידער מ'איז אים מושח איז ער ניט קיין מלך.

ע"ד ווי ~~דער רמב"ם זאגט~~ די משיחה הראשונה - וכפס"ד אין הל' כלי המקדש [- ציון זה צ"ל בהערה] ~~וועגן דער משיחה פון הרמב"ם בנוגע לכה"ג א כהן גדול (כהן המשוח), וואס ער דארף האבן "משיחה בשמן שבעה יום אחר יום", אז "ואם עבד .. קודם שימשח כל שבעה עבודתו כשירה הואיל .. נמשח פעם אחת נעשה כה"ג לכל דבר". וואס דערפון איז פארשטאנדיק, אז אויב עבד קודם שנמשח אפילו פעם אחת איז עבודתו פסולה. ~~הייסט עס דאך, אז משיחה טוט אויף דעם ענין פון כהונה גדולה. און פאר דעם הייסט~~~~

10. לכתחילה צ"ל ז' ימים, אבל כולם צ"ל זא"ז בתחילת הנשיאות (רמב"ם הל'..

איז ער ניט קיין כה"ג. ועד"ז - מובן בהנוגע למלך - וועלכן דער רמב"ם בריינגט דארט בחדא מחתא מיט כהג בנוגע לקרבנותיו וכו'.

(ב) דורך דער משיחה איז איגלאי מילתא למפרע אז ער איז לכתחילה געווען (דער יורש, און) מלך.

און ~~דאס איז אויך א~~ נפק"מ להלכה: רוב פון די קרבנות פון א מלך וואס טוט א חטא (בשוגג) זיינען אנדערש פון די קרבנות פון הדיוט וואס אין דעם איז נוגע זיין מצב בשעת'ן חטא: אויב דער חטא איז געווען בשעת ער איז נאך געווען א הדיוט, איז אפילו אויב ער איז גלייך דערנאך געווארן א מלך,

- ג - ענין זמון לא נתייג

דארף ער ברענגען א קרבן (על־חטא זה) ווי א הדיוס. קומט אויס בנדו"ד, אז עס וועט זיין א נפק"מ (צווישן די צוויי אופנים הנ"ל) בנוגע די קרבנות אויף א חטא וואס ער האט געטאן צווישן מיחה אביו המלך און זיין משיחה; אויב מ'זאל זאגן, אז די משיחה טוט אויף אז ער זאל ווערן א מלך, אבער לפנ"ז איז ער ניט קיין מלך, דארף ער ברענגען א קרבן ווי א הדיוס; אויב אבער די משיחה איז מגלה אז מלמפרע איז ער געווען א מלך, דארף ער ברענגען א קרבן ווי א מלך. און דער בירור אין אס דער חקירה, וועט אויך זיין א בירור לענייננו, וועגן דער נשיאות פון רבי'ן נ"ע, וואס אויך דא איז געווען א עלטערע ברודער, ובפרט אז דער רבי נ"ע אליין האט מפליא געווען די גדלות פון אהיו. ובמילא איז די נשיאות ניט געקומען בדרך ממילא, נאר ער האט געדארפט האבן "משיחה". וואס די "משיחה" שלו איז געווען ערשט בשנת הרנ"ד, וואס דעמאלט "קבע מקום תפלה. . במקום שהתפלל כ"ק אביו" (אבער ניט לפנ"ז).

נאר אין דעם גופא קען מען זאגן אויך צוויי אופנים (ע"ד הנ"ל בנוגע למשיחה מלך בן מלך): א) אז זיין נשיאות האט זיך אנגעהויבן פון דעמאלט. ב) נאך דער "משיחה" בשנת הרנ"ד, איז איגלאי מילתא למפרע, אז ער איז געווען דער נשיא תיכף לאחר הסתלקות אביו.

ד. באמה אבער, איז פון רמב"ם משמע, אז די משיחה פון א מלך בן מלך איז ניט אויף אויפטאן זיין מלוכה: זאגנדיק דעם דין⁶, אז א מלך בן מלך "שהיה שם מחלוקת" דארף האבן משיחה, איז דער רמב"ם מוסיף דעם טעם - "כדי לסלק המחלוקת".

- מאמר המוסגר: דעם ענין ברענגט דער רמב"ם סיי אין הל' כלי המקדש און סיי אין הל' מלכים, נאר מיט א שינוי: אין הל' כלי המקדש איז דער רמב"ם פוסף "ולהודיע לכל שזהו מלך לבדו". ולכאורה: פארוואס זאגט ער ניט דעם ענין אויך אין הל' מלכים. - דער ארט פון דעם וואלט מער געפאסט אין הל' מלכים (וואו עס רעדט זיך וועגן עניני מלכים) און ניט אין הל' כלי המקדש?

לכאורה וואלט מען געקענט ענטפערן ע"פ הכלל הידוע אז דער רמב"ם (סמ"ג) ¹⁰

מכאן ואילך לא הוגה

דארף ער ברענגען א קרבן (על חטא זה) ווי א הדיוט.

קומט אויס בנדו"ד, אז עס וועט זיין א נפק"מ (צווישן די צווי אופנים הנ"ל) בנוגע די קרבנות אויף א חטא וואס ער האט געטאן צווישן מיתת אביו המלך און זיין משיחה; אויב מ'זאל זאגן, אז די משיחה טוט אויף אז ער זאל ווערן א מלך, אבער לפנ"ז איז ער ניט קיין מלך, דארף ער ברענגען א קרבן ווי א הדיוט; אויב אבער די משיחה איז מגלה אז מלמפרע איז ער געווען א מלך, דער ער ברענגען א קרבן ווי א מלך.

און דער בירור אין אט דער חקירה, וועט אויך זיין א בירור לענינו, וועגן דער נשיאות פון רבי'ן נ"ע, וואס אויך דא איז געווען א עלטערע ברודער, ובפרט אז דער רבי נ"ע אליין האט מפליא געווען די גדלות פון אחיו.

ובמילא איז די נשיאות ניט געקומען בדרך ממילא, נאר ער האט געדארפט האבן "משיחה", וואס די "משיחה" שלו איז געווען ערשט בשנת תרנ"ד, וואס דעמאלט "קבע מקום תפלתו .. במרום שהתפלל כ"ק אביו" (אבער ניט לפנ"ז).

נאר אין דעם גופא קען מען זאגן אויך צווי אופנים (ע"ד הנ"ל בנוגע למשיחת מלך בן מלך): א) אז זיין נשיאות האט זיך אנגעהויבן פון דעמאלט. ב) נאך דער "משיחה" בשנת תרנ"ד, איז איגלאי מילתא למפרע, אז ער איז געווען דער נשיא תיכף לאחרי הסתלקות אביו.

ד. באמת אבער, איז פון רמב"ם משמע, אז די משיחה פון א מלך בן מלך איז ניט אויף אויפטאן זיין מלוכה: זאגנדיק דעם דיין, אז א מלך בן מלך "שהיתה שם מחלוקת" דארף האבן משיחה, איז דער רמב"ם מוסיף דעם טעם - "כדי לסלק המחלוקת".

- מאמר המוסגר: דעם ענין ברענגט דער רמב"ם סיי אין הל' כלי המקדש און סיי אין הל' מלכים, נאר מיט א שינוי: אין הל' כלי המקדש איז דער רמב"ם מוסיף "ולהודיע לכל שזהו מלך לבדו". ולכאורה פארוואס זאגט ער ניט דעם ענין אויך אין הל' מלכים - דער ארט פון דעם וואלט מער געפאסט אין הל' מלכים (וואו עס רעדט זיך וועגן עניני מלכים) און צ"ט מער ווי אין הל' כלי המקדש?

לכאורה וואלט מען געקענט ענטפערן ע"פ הכלל הידוע אז דער רמב"ם (בספר היד)

- ד -

פארלאזט זיך אויף וואס ער האט געשריבן לפנ"ז. ועד"ז בענייננו: אזוי ווי
 הל' כלי המקדש קומען לפני הל' מלכים, איז דער רמב"ם מקצר אין הל' מלכים
 און שרייבט בלויז כללות הענין, און פארלאזט זיך על פ"ש בהל' כלי המקדש.
 אבער דאס איז א דוחק גדול, ווייל: א) דא רעדט זיך אינגאנצן וועגן
 עטלעכע ווערטער, ב) ועיקר: דער ענין פון "להודיע לכל שזהו מלך לבדו" איז
 אן ענין עיקר אין מלוכה, ווייל א מלך איז ניס (נאר) לעצמו, אז ווען ער
 ווערט א מלך, ווערן ביי אים נחגלה העכערע כחות, נאר צוליב'ן עם, אז דער
עם נעמט אים אויף אלס מלך, אזוי פון רמב"ם ז"ל למלכותו אונטער
 ובמילא מוז זיין ידוע לכל אז ער איז דער "מלך לבדו", ווייל אנדערש
 קען ער נישט פירן זיין מלוכה.

[וע"ד ווי דער רמב"ם זאגט¹³ "אין מעמידן מלך .. לא ספר .. ולא .

בורסי, לא מפני שהן פסולין אלא הואיל ואומנותן נקלה העם מזולזין בהן
 לעולם"],

ובמילא האט דער רמב"ם אין הל' מלכים געדארפט לכאורה מדגיש זיין
 אז די משיחה איז ניס נאר "לסלק המחלוקה" (פון אחיו), נאר צוליב דעם ענין
 פון (כבוד) מלוכה גופא, "להודיע לכל שזהו מלך לבדו".

דערפון איז שמע, אז עס זיינען פאראן צוויי ענינים: א) ווי דאס
 איז א דין אין הל' כלי המקדש, וואס אין דעם איז נוגע אויך דעם ענין פון
 "להודיע לכל שזהו מלך לבדו"; ב) ווי דאס איז א דין אין הל' מלכים, וואס
 מצד דעם איז גענוג דעם טעם פון "לסלק המחלוקה". ואכ"מ. -

בנוגע לענייננו: פון דעם וואס דער רמב"ם זאגט אז דער טעם המשיחה
 איז בלויז "כדי לסלק המחלוקה", איז פארשטאנדיק, אז די משיחה איז ניס
 צו אויפפאן זיין מלכות, נאר בלויז כדי צו כאווארען א זייטיקן ענין
 (מחלוקה מצד אחר), אדער להודיע לכל אז ער איז מלך, אבער זיין מלוכה
 ווערט היכף נאך מיטת אביו (און די משיחה איז מצלה אז ער איז גענוגען
 מלך מטפריע).

ועד"ז בענייננו, אז אע"פ אז די "משיחה" פון רבי'ן נ"ע איז ערשט
 געווען בשנת חרנ"ד, איז אבער דורך דעם איגלאי מילחא למפרע אז זיין

5
 8
 7

פארלאזט זיך אויף וואס ער האט געשריבן לפנ"ז. ועד"ז בעניננו: אזוי ווי הל' כלי המקדש קומען לפני הל' מלכים, איז דער רמב"ם מקצר אין הל' מלכים און שרייבט בלויז כללות הענין, און פארלאזט זיך על מ"ש בהל' כלי המקדש.

אבער דאס איז א דוחק גדול, ווייל: (א) דא רעדט זיך אינגאנצן וועגן עטלעכע ווערטער, (ב) ועיקר: דער ענין פון "להודיע לכל שזהו מלך לבדו" איז אן ענין עיקרי אין מלוכה, ווייל א מלך איז ניט (נאר) לעצמו, אז ווען ער ווערט א מלך, ווערן ביי אים נתגלה העכערע כחות, נאר צוליב'ן עם, אז דער עם נעמט אים אויף אלס מלך,

ובמילא מוז זיין ידוע לכל אז ער איז דער "מלך לבדו", ~~ווייל אנדערש קען ער ניט פירן זיין מלוכה.~~

[ועד"ד ווי דער רמב"ם זאגט "אין מעמידין מלך .. לא ספר .. ולא בורסי, לא מפני שהן פסולין אלא הואיל ואומנותן נקלה העם מזולזין בהן לעולם"],

ובמילא האט דער רמב"ם אין הל' מלכים געדארפט לכאורה מדגיש זיין אז די משיחה איז ניט נאר "לסלק המחלוקת" (פון אחיו), נאר צוליב דעם ענין פון (כבוד) מלוכה) גופא, "להודיע לכל שזהו מלך לבדו".

דערפון איז משמע, אז עס זיינען פאראן צווי ענינים" (א) ווי דאס איז א דין אין הל' (כלי המקדש) שמן המשחה וואס אין דעם איז נוגע אויך דעם ענין פון "להודיע לכל שזהו מלך לבדו"; (ב) ווי דאס איז א דין אין הל' מלכים, וואס מצד דעם איז גענוג דעם טעם פון "לסלק המחלוקת". ואכ"מ. -

בנוגע לעניננו: פון דעם וואס דער רמב"ם זאגט אז דער טעם המשיחה איז בלויה "כדי לסלק המחלוקת", איז פארשטאנדיק, אז די משיחה איז ניט אויפטאן זיין מלכות מלוכה, נאר בלויה כדי צו

באווערענען א זייטיקן ענין (מחלוקת ~~מצד אחד~~ וכו', אדער להודיע
 לכל אז ער איז מלך), אבער זיין מלוכה ווערט תיכף נאך מיתת אביו
 (~~און די משיחה איז מגלה אז ער איז געווען א מלך מלמפרע~~) ה"ז
היפך הרמב"ם!!!

ועד"ז בענינו, אז אע"פ א די "משיחה" פון רבי'ן נ"ע איז ערשט
 געווען בשנת תרנ"ד, איז אבער דורך דעם איגלאי מילתא למפרע אז
 זיין

נשיאות האט זיף אנגעהויבן גלייך בשנת תרמ"ג.

ה. די הסברה איז אבער נאך ניט מספיק. וייל: (א) עס זיינען פארן דיעות אז אז אויך די משיחה פון א מלך בן מלך שהיתה שם מחלוקת טוט אויף זיין מלוכה. (ב) אפילו לויט דעת הרמב"ם אז דאס איז בלויז "כדי לסלק המחלוקת", איז אבער דאס גופא אז זין מלוכה איז אין אן אופן אז עס קען זיין אויף איר מחלוקת (מצד אחיו) וייזט, אז זיין מלכות איז ניט בשלימות.

אבער אין אמת'ן איז די גאנצע שקו"ט הנ"ל ניט נוגע לענינו, ווייל אין אונזער פאל האט זיך די נשיאות פון רבי'ן נ"ע מלכתחילה אנגעהויבן תיכף לאחרי הסתלקות אביו.

דער ביאור בזה:

אין דעם ענין פון "משיחה" איז א חילוק צווישן א מלך כפשוטו, בזמן הבית, און א נשיא בזמן הגלות. א מלך כפשוטו דארף מושח זיין בגשמיות - מיט א בוימל כפשוטו. מען קען דאס ניט פארבייטן אויף אנדערע ענינים גשמיים, ועאכו"כ ניט אויף ענינים רוחניים. משא"כ ביי א נשיא בזמן הגלות, איז אע"פ אז אויך דאס איז אן ענין פון מלך, פונדעסטוועגן, איז ניטא קיין ענין פון משיחה בגשמיות)¹¹ - ~~דער שמן המשיחה איז דאך נגנו געווארן, און אויך בנוגע אויך ניט דורך שמן אפרסמון, טאר מען אבער ניט מושח זיין איינער אלס נשיא (מלך) במן הגלות. מען געפינט ניט משיחה זו ניט בא ריש גלותא בבבל ניט בא רבינו הקדוש. וצע"ג בנוגע למלכי ונשיאי בזמן בית שני.~~

נאר דער ענין המשיחה ביי א נשיא בזמן בגלות איז אנדערע זאכן - אין די עניני הנשיאות שלו. - וע"ד ההלכה - כלי משה כו'.

11. לא אתשמיט בשום מקום לומר שמשחו רבינו הקדוש ונשיאים שלפניו. ועוד: באם משוחו (או כיו"ב) אין מקום לשאלתו כגון אני מהו כו' (הוריות

משיחתן מקדשתן כו' כלים שלאח"ז עבודתן מחנכתן להעתיק בדיוק.
 וואס אין דעם זיינען פאראן כמה ענינים (נוסף ע"ז וואס יושב על
 כסא), ובכללות; זיין הנהגת הנשיאות, און דאס וואס דער עם איז
~~אין מקבל מקבל~~ אים אלס זייער נשיא.

ו"עבודתה" דבנוגע לנשיאות כבנדו"ד - איז די נשיאות פארבנודן
 מיט זאגן חסידות - ניט נאר חזר'ן חסידות, נאר זאגן חסידות. ואדרבא
 - אין דעם באשטייט עיקר ענין הנשיאות, ~~אז עס זאל זיין~~ ילמד תורה
 כו' ויוציאם במלחמות (היצר) ומשפטי ה'¹² יפוצו מעיינותיך חוצה.

געפינט מען ביים רבי'ן נ"ע, אז ער האט אנגעהויבן זאגן חסידות
 (ווי כ"ק מו"ח אדמו"ר שרייבט אין די ראשי פרקים הנ"ל) גלייך נאך

.....
 12. רמב"ם ה' מלכים להעתיק בדיוק.

הסתלקות אביו: "מאמר הראשון אשר אמרו ברבים ביום ב' דחג הסוכות" - וואס דאס איז נאך געווען אין די ז' ימים שלאחרי ההסתלקות [דער ענין פון די שבעת ימים גריעותא (אבילות) איז בטל געווארן גלייך ווי עס איז געווארן סוכות, אבער עס בודאי זיינען פארן ענינים למעליותא בשייכות להסתלקות וואס האבן א שייכות לז' ימים הראשונים] - איז אין די ז' ימים האט ער שוין געזאגט חסידות ברבים.

ו. מען ~~עקשנים און צלה תניקנס~~ קענען זיך נאך אויף דעם - איז דא דערויף א רמז גלוי בזה: דער מאמר וואס דער רבי נ"ע האט געזאגט בחג הסוכות הנ"ל מתחיל "כתר יתנו לך", וואס ~~דאס ווייזט אויף ענין הנשיאות~~ כתר איז ענין הכי עקרי בענין המלוכה¹³

ובפרט לויט ווי דער בעל יום הולדת איז מבאר בכמה מאמריו דעם ענין פון די כתרים וואס אידן מאכן (דורך די מלאכים) פארן אויבערשטן, און ברענגט דער משל המדרש פון די בני המדינה וואס האבן געמאכט ג' כתרים פאר דעם מלך, און דער מלך נטל אחד לעצמו ושנים נתן בראש בניו. וואס דערפון איז פארשטאנדיק, אז דער "כתר יתנו לך" איז אויך פארבונדן מיט די כתרים שנתן בראש בניו.

נאך א נקודה בזה: דער "כתר יתנו לך" ווערט ~~דאך~~ אויפגעטאן דורך בני המלוכה, דער עבודה פון אידן, כמאחז"ל אז מט"ט קושר כתרים לקונו מתפילותיהם של ישראל (ווי דער בעל יום הולדת ברענגט במאמריו), ד.ה. אידן זיינען די וואס זיינען מכתיר דעם אויבערשטן (~~נאר~~ און דאס גייט דורך די מלאכים). וואס בכללות איז דאס די עבודה פון ר"ה, ווען אידן טוען אויף דעם "תמליכוני עליכם".

13. ראה מג"א () דכתר לא ניתן בפועל [מקורות בהלכה].

און פונקט ווי דער ענין פון "תמליכוני עליכם" ("כתר יתנו לך") איז פארבונדן מיט דעם "ראש" אין זמן (ראש השנה) - עד"ז איז דאס פארבונדן מיט דעם "ראש" פון אידן.

ז. מכל הנ"ל איז פארשטאנדיק, אז דאס גופא וואס דער רבי נ"ע האט געזאגט א מאמר חסידות ברבים תיכף לאחרי הסתלקות אביו, און דערצו א מאמר המתחיל כתר יתנו לך, ובפרט אז דאס איז געזאגט געווארן בחג הסוכות וואס

איז פארבונדן מיט שלמה המלך, וישב שלמה על כסא הוי"ה, ²¹ - איז דאס גופא
 דער ענין המשיחה והתחלת הנשיאות בפועל. און מען דארף ניט אנקומען צו
 די הסברה הנ"ל פון איגלאי מילחא למפרע.
 עס בלייבט אבער ניט פארשטאנדיק: לפ"ז, פארוואס האט דער רבי נ"ע
 געווארט מיט קובע זיין מקום הפלחו בבית הכנסת במקום שהתפלל אביו ביז
 תרנ"ד?
 איז דאס א באזונדערע שאלה, וואס איז ניט נוגע און ניט גורע דעם
 ביאור בנדו"ד. און יעדערער זאל דאס פארענטפערן פאר זיך.
 וי"ל קרוב לודאי אז דער רבי נ"ע האט ניט קובע געווען מקום הפלחו
 במקום אביו ביז תרנ"ד צוליב כבוד אחיו הגדול. און דערנאך איז אחיו
 אוועקגעפארן, אדער אז נאך תרנ"ד/האט מען דאס (שינוי מקום הפלחו) שוין
 ניט געקענט אפלייגן מאיזה סיבה.
 ח. וויבאלד אז דער רבי נ"ע איז געווארן א נשיא בישראל בשנת תרמ"ג
 (כמבואר לעיל), ווערט השנה מאה שנה פון התחלת נשיאותו - כמילא איז בשנה
 זו, ובפרט בכ"ף מרחשוון, יום הולדתו, ווען מזלו גובר, ²² באקומט כאו"א
 נתינת כח במיוחד פון דעם רבי'ן נ"ע אויף פירן זיך בכל הענינים בדרכיו,
 וואס בכללות איז דאס - התעסקות אין הפצת המעינות חוצה. ובמיוחד
 - לימוד התורה, מבצע תורה, נגלה דתורה כיחד מיט פנימיות התורה (מיט א
 ברכה לפני ולאחר), ווי ס'איז געווען בא דעם רבי'ן נ"ע, אז ביום ב'
 דחגה"ס איז געווען אמירת דא"ה מיטן ד"ה כתר יתנו לך, און צוזאמען מיט
 עבודת התפלה, וואס "כתר יתנו לך" איז אר"ך פארבונדן מיט עבודת התפלה,
 וואס דורך דעם איז מלאך מט"ס קושר כהרים לקונו, וואס בתפלת ישראל דארף
 מען אנקומען צו די מלאכים אז ס'זאל זיין גפיף להון ומנשק להון כו'.²³
 ובפרט אז כ"ף חשוך בשנה זו קומט אויס ביום השבת, וואס שבת איז
 פארבונדן מיט פנימיות הנפש, וואס דאס איז בכללות - כח התענוג, וועלכער
 איז פנימיות הכחות. וואס בתורה איז דאס פנימיות התורה.
 און דורך כללות מעשינו ועבודתינו איצטער ובמיוחד דורך הפצת
 המעינות חוצה, איז מען נאכטער מקרב וממהר דעם קאתי מר דא מלאך משיחא,²⁴
 במהרה בימינו ממש.

איז פארבונדן מיט שלמה המלך און חנוכת הבית ע"י, וישב שלמה על כסא הוי' - איז דאס גופא דער ענין המשיחה והתחלת הנשיאות בפועל, און מען דארף ניט אנקומען צו הסברה הנ"ל פון איגלאי מילתא למפרע.

עס בלייבט אבער ניט פארשטאנדיק: לפ"ז, פארוואס האט דער רבי נ"ע געווארט מיט קובע זיין מקום תפלתו בבית הכנסת במקום שהתפלל אביו ביז תרנ"ד?

איז דאס א באזונדערע שאלה, וואס איז ניט גורע דעם ביאור בנדו"ד. און יעדער זאל דאס פארענטפערן פאר זיך.

וי"ל קרוב לודאי אז דער רבי נ"ע האט ניט קובע געווען מקום תפלתו במקום אביו ביז תרנ"ד צוליב כבוד אחיו הגדול. און דערנאך איז אחיו אוועקגעפארן, אדער אז תרנ"ד (נאך צען יאר) האט מען דאס (שינוי מקום תפלתו) שוין ניט געקענט אפלייגן מאיזה סיבה.

ח. וויבאלד אז דער רבי נ"ע איז געווארן א נשיא בישראל בשנת תרמ"ג (כמבואר לעיל) ווערט השנה מאה שנה פון התחלת נשיאותו - במילא איז בשנה זו, ובפרט בכ"ף מרחשון, יום הולדתו, ווען מזלו גובר, באקומט כאו"א נתנית כח במיוחד פון דעם רבי'ן נ"ע אויף פירן זיך בכל הענינים בדרכיו, וואס בכללות איז דאס - התעסקות אין הפצת המעיינות חוצה. ובמיוחד - לימוד התורה, מבצע תורה, נגלה דתורה ביחד מיט פנימיות התורה (~~מיט~~ א ובהקדמת ברכה התורה לפני ~~ו~~ ~~לאחר~~), ווי ס'איז געווען בא דעם רבי'ן נ"ע, אז ביום ב' דחה"ס איז געווען אמירת דא"ח מיטן ד"ה כתר יתנו לך, און צוזאמען מיט עבודת התפלה, וואס "כתר יתנו לך" איז ארייך פארבונדן מיט עבודת התפלה, וואס דורך דעם איז מלאך מט"ט קושר כתרים לקונו, וואס בתפלת ישראל דארף מען אנקומען צו די מלאכים אז ס'זאל זיין גפיה להון ומנשק להון כו'.

ובפרט אז כ"ף מרחשון בשנה זו קומט אויס ביום השבת, וואס שבת איז פארבונדן מיט (פנימיות הנפש, וואס דאס איז בכללות - כח התענוג), וועלכער איז פנימיות הכחות. וואס בתורה איז דאס פנימיות התורה.

און דורך כללות מעשינו ועבודתינו איצטער ובמיוחד דורך הפצת המעיינות חוצה, איז מען נאכמער מקרב וממהר דעם קאתי מר דא מלכא משיחא, במהרה בימינו ממש.

[הרבי סימן x בצד כל עמוד]

יו"ל המהד"ק כי ערבוב ריבוי ענינים, חידושים, מוזרים, שרק ב-ג צויינו) - ואין הזמ"ג להבין כוונתם וכו' וזה מפני סגנון המוזר, "הפחד" לבאר בפשטות כשאפשר "לעלות בסגנון" דקה מן הדק ה' וכו'

יו"ל מהד"ק

ביידע ~~דיינען~~ איין תוכן הערן דעם זעלבן קדושת שבת: גיט זיך ארויס זי איז דורך הקרבת הכבשים, פונקט ווי דאס גיט זיך ארויס אין דורך איסור מלאכה].

און דערפאר איז דאס א שכר מתאים צו שמירת שבת דיוסף: וויבאלד ער האט געהיט שבת א הוספה "עד שלא ניתנה", האט מען אים דעריבער געגעבן א הוספה אין שמירת שבת (לגבי אנדערע אידן), אז דוקא "בן בנך" האט מוסיף געווען בקדושת שבת]- מילים אלו ("מוסיף") העביר הרבי מסוף הקטע לכאן] דורך מקריב ~~געווען~~ זיין א קרבן מיוחד בשבת באופן וואס איז.

יו"ד. דער ענין איז אבער אלץ דורש ביאור:

אמת טאקע אז דאס וואס נשיא אפרים האט מקריב געווען קרבנו בשבת קען זיין א שכר אויף שמירת שבת דיוסף, דעפאר וואס די הקרבה איז מוסיף אין קדושת שבת כנ"ל - וואס איז אבער דער טעם, וואס די הקרבה איז מוסיף אין קדושת שבת כנ"ל - וואס דער שכר האט זיך אויסגעדריקט דוקא אין א מעשה וואס וועלכע (מצד עצמו) היפך פון שמירת שבת?

איז די הסברה בזה (~~בפנימיות הענינים~~):

דאס וואס יוסף האט מקיים געווען די מצוה פון שמירת שבת נאך "עד שלא ניתנה" איז א באווייז, אז זיין שמירת שבת איז פון אן

"ארט" וואס איז העכער פון דעם ש"ניתנה": כפירוש "ניתנה" - די זאך איז געווען פריער און זי ווערט דערנאך געגעבן למי שניתנה .. בזה ממלש [אולי הכוונה - "בזה מראי מקומות לא שייך]

עס איז פאראן שבת ווי זי איז ~~אין גדה~~ פון "ניתנה", ווי שבת קומט אראפ למטה אין (רצון ה)תורה וואו זי איז שוין מוגדר ומוגבל אין דעם ציור פון איסור מלאכה כו";

אבער ווי שבת איז "עד שלא ניתנה", דאס הייסט ווי זי איז מצד "בעל הרצון", נאך איידער עס ווערט נתגלה דער רצון אויף שבת - איז נאך ניטא דער הכרח אויף דער הגדרה פון איסור מלאכה (ווייל עצמות ומהות, דער בעל הרצון, איז ניט "מוגבל ומוכרח ח"ו" אין זיין רצון).

און דעריבער, דריקט זיך אויס דער שכר אויף שמירת שבת "עד שלא ניתנה" אויך אין אזא ענין וואס איז ניט איינגעשטעלט אין דער הגדרה פון שמירת שבת (למה דוקא בהפכו?! - דהיינו אז א פעולה פון היפך שמירת שבת (מצ"ע) ווערט אן ענין וואס איז מוסיף אין קדושת שבת (וואס דאס ווערט דערפון וואס מ'איז מגיע ביז צו עצמותו ית' בעל הרצון).

וע"ד ווי עס איז מבואר אין דעם טעם וואס תשובה מאהבה איז מהפך מזדונות

(מעין דוגמא לכתבם - ה"ז האומר אחטא ואשוב)

לזכויות, אז אע"פ אז זדונות זיינען היפך רצון העליון, וויבאלד אבער אז דורך תשובה איז מען מגיע ביז צו דעם "בעל הרצון", וואס עצמותו ית' "אינו מוכרח ח"ו ברצונו", כי הוא נתגלה ונמשך [-?] למטה ולא במהות בעל הרצון דעריבער, האט זי בכח צו מהפך זיין די זדונות לזכויות.

יא. די דוגמא - מענין התשובה - איז אבער ניט אינגאנצן מכוון לענייננו. וויל די זדונות זיינען דאך טאקע (בפועל) היפך הרצון, ס'איז נאר וואס נאכן דורכפאלן, ר"ל, קען מען דורך תשובה כדבעי מהפך זיין די זדונות לזכויות -

וואס דאס איז ע"ד ומעין דעם ערשטען (נידעריקסטען) אופן הנ"ל בענין הקרבת בקרבן בשבת - אז שבת איז בלויז דחוי'. דאס הייסט, די הקרבה גופא איז "שלא כהוגן", נאר פונדעסטוועגן דערנאך "קבלם הקב"ה" (דורך דחיית האיסור).

עס איז אבער פאראן נאך א דוגמא, וואו אן ענין הפכי (לכאורה) ווערט אויסגענוצט אין קדושה באופן אז אין דעם איז ניטא קיין העברה אויף רצון העליון - און דאס איז פון ענין הנסיונות:

ס'איז דאך דא דער כלל, אז מען טאר זיך ניט אריינשטעלן אין א מצב של נסיון. בשעת אבער מ'איז איינעם מזמין מלמעלה אן ענין של נסיון און ער שטייט ביי דעם נסיון, ברענגט עס צו אן עילוי נעלה ביותר. קומט אויס, אז דער נסיון, לאידך חסר ביאור] - נרשם בשוה"ג [וואס איז א מציאות פון העלם והסתר אויף עבודת ה' (און נעמט זיך פון ג' קליפות הטמאות), איז מוסיף אין קדושה ועבודת ה'.

און דאס האט אין זיך א יתרון ומעלה אויף תשובה דערמיט, וואס דער עילוי פון תשובה איז פארבונדן מיט דער פריעדריקער העברה אויפן רצון העליון; משא"כ דער ענין הנסיונות, וואס ביי זיי האט זיך

ניט אפגעטאן קיין ענין של איסור - דער אדם איז מלכתחילה ניט נכשל געווארן אין א דבר האסור און איז פארבליבן אין א מצב של קדושה. הרי עושה מלאכה (בנגלה) !!

- און דאס איז בדוגמת דעם צווייטן אופן הנ"ל, אז שבת איז הותרה לגבי קרבנות הנשיאים, אזוי אז דערביי איז ניט געווען קיין ענין של חילול שבת.

יב. אעפ"כ איז אויך אין דעם ענין הנסיונות פאראן א צד שלילי - דער עצם זיין אין א מקום סכנה (ברוחניות) איז מצ"ע (ברצון האדם) א דבר האסור; און די עצם עבודה איז פארבונדן מיט אן אנשטרענגונג צו שטארקן זיך אויף דעם העלם והסתר.

ביום 24.12.1959 (אנשי פיוזר העי וינפלד) מלכתחילה אויסגעשטעלט אין אן אופן ווי דאס קומט דורך א פעולה הפכית:

יא

דער אלטער רבי איז מבאר אין לקוטי תורה, אז "יש ב' מיני מצוה. הא' סהם כל המצוה שהם ברצונו של האדם לעשותם כמו סוכה ולולב וכה"ג, ויש מצוה שהם אינם תלויים ברצונו כלל רק דוקא דלא בדעתו כמו מצוה שכחה וכה"ג".

זעט מען, אז ס'איז דא א מציאות, אז דוקא דורך א תנועה הפכית - אן ענין פון שכחה וואס (בכלל) "באה מצד הקליפה" - ווערט דערפון א מצוה.

ווארום וויבאלד אז די מצוה נעמט זיך פון "מקיף דמקיף" וואס איז "למעלה מן הרצון" (כמבואר בלקו"ח שם), קומט עס ארויס אין א פעולה הפכית - דורך שכחה (ע"ד ווי חשובה, וואס מצד דערויף וואס זי "דערלאנגט" העכער פון רצון און ביז צום בעל הרצון, ווערן דורך איר די זדונות נהפך לזכיות, כנ"ל). און דאס איז ע"ד דעם דריטן אופן הנ"ל אין הקרבת הנשיאים בשבת, אז ס'איז

ניטא קיין סרך של פעולה איסור - אפילו ניט א פעולה וואס מ'האט מתיר געמאכט; נאר די איסורי שבת זיינען אזוי אויסגעשטעלט, אז איך דעב הקרבה איז מלכתחילה וניטא קיין איסורגשבת.

יב. אבער אויך דער אופן איז פארבונדן מיט עפעס א תנועה של ירידה -

ווייל סוף סוף איז מען בשעה מעשה אין א מצב פון שכחה. ויש לומר, אז דאס איז דער אויפטו אין דער צווייטער דוגמא (שבלקו"ח שם)

אויף מצוה "שאינם תלויים בדעתו" - פון ענין הנשיאות, ווי ער ברענגט דארט פון "ר"ש בן שטח שברח למצרים על שרצו למנוחו נשיא ולא הי' ברצונו לקבל כה' הנשיאות וברח כו' ורדפו אחריו ונעשה נשיא. ואם לא הי' בורח והי' ברצונו לקבל הנשיאות לא היו ממנין אותו להיות נשיא כי כל הרודף אחרי הכבוד כו'".

דאס הייסט, אז דער ענין הנשיאות טוט זיך אויף דוקא דורך א פעולה בתוכן הפכית פון נשיאות - צו זיין א בורח מן הכבוד; אבער דערביי איז ניטא קיין ענין שלילי וירידה ח"ו (ווי אין די פריערדיקע דוגמאות), נאר ס'איז כולו אין צד הקדושה בתכלית.

אין פיוזר העי וינפלד
ביום 24.12.1959
מלכתחילה אויסגעשטעלט
אין אן אופן ווי דאס קומט דורך א פעולה הפכית:

צע"ג אם אפ"ל על שכחה דבשדה (מפני פיזור הנפש וכיו"ב)
 שזהו מצד..הקליפה!

עס איז אבר פאראן א העכער אופן, וואו מען געפינט אז א קיום
 מצוה איז מלכתחילה אויסגעשטעלט אין אן אופן ווי דאס קומט דורך
 א פעולה הפכית:

דער אלטער רבי איז מבאר אין לקוטי תורה, אז "יש ב' מיני
 מצות. הא' סתם כל המצות שהם ברצונו של האדם לעשותם כמו
 סוכה ולולב וכה"ג, ויש מצות שהם אינם תלויים ברצונו כלל רק דוקא
 דלא בדעתו כמו מצות שכחה וכה"ג".

זעט מען, אז ס'איז דא א מציאות, אז דווקא א תנועה הפכית - אן
 ענין פון שכחה וואס (בכלל) "באה מצד הקליפה" - ווערט דערפון
 א מצוה.

ווארום וויבאלד אז די מצוה נעמט זיך פון "מקיף דמקיף" וואס
 איז "למעלה מן הרצון" (כמבואר בלקו"ת שם), קומט עס ארויס אין
 א פעולה הפכית - דורך שכחה (ע"ד ווי תשובה, וואס מצד דערויף
 וואס זי "דערלאנגט" העכער פון רצון און ביז צום בעל הרצון, ווערן
 דורך איר די זדונות נתהפך לזכיות, כנ"ל).

און דאס איז ע"ד דעם דריטן אופן הנ"ל אין הקרבת הנשיאים
 בשבת, אז ס'איז ניטא קיין סרך של פעולת איסור - אפילו ניט א
 פעולה וואס מ'האט מתיר געמאכט; נאר די איסורי שבת זיינען אזוי
 אויסגעשטעלט מלכתחילה, אז אין די הקרבה מעג זיין.

[בשולי קטע הנ"ל נכתב -] לשיטתי' - שכחה דחילו דעוה"ז - או
 דר"ז (דתלמוד בבלי) - ה"ז מצד..!!!

יג. אבער אויך דער אופן איז פארבונדן מיט עפעס א תנועה של
ירידה - ווייל סוף סוף איז מען בשעת מעשה אין א מצב פון שכחה.

ויש לומר, אז דאס איז דער אויפטו אין דער צוויטער דוגמא (שבלקו"ת שם) אויף מצות "שאינם תלויים בדעתו" - פון ענין הנשיאות, ווי ער ברענגט דארט פון "ר"ש בן שטח שברח למצרים על שרצו למנותו נשיא ולא הי' ברצונו לקבל בחי' הנשיאות וברח כו' ורדפו אחריו ונעשה נשיא. ואם לא הי' בורח והי' ברצונו לקבל הנשיאות לא היו ממנין אותו להיות נשיא כי כל הרודף אחרי הכבוד כו'.

דאס הייסט, אז דער ענין הנשיאות טוט זיך אויף דוקא דורך א פעולה בתוכן הפכי פון נשיאות - צו זיין א בורח מן הכבוד; אבער דערביי איז ניטא קיין ענין שלישי וירידה ח"ו (ווי אין די פריערדיקע דוגמאות), נאר ס'איז כולו אין צד הקדושה בתכלית.

יב

און דאס איז דער אויפטו פון דעם פערטן אופן הנ"ל אין הקרבה הנשיאים
 בשבת, אז מצד מעלה ענין הנשיאים (אין וועלכן ס'איז ניט⁶⁵ שייך קיין ענין
 פון שלילה וירידה כנ"ל), איז די הקרבה ניט נאר געווארן א דבר המותר, נאר
 נאך מער: דערפון איז געווארן א הוספה אין שמירת שבת, ביז אז דאס איז
 א שכר אויף שמירת שבת.

וואס דערפון איז פארשטאנדיק אז דערביי איז ניט געווען קיין ענין שלילי
 ח"ו (ווייל דעמאלט וואלט עס ניט געווען מאהים גענוג צו זיין א נתינת
 שכר, דכל הנותן בעין יפה נוחן),⁶⁶ נאר ס'איז געווען כל כולו אן ענין של
 שמירת שבת, כנ"ל באורך.

יד. ע"פ כל הנ"ל וועט מען אויך פארשטיין די שייכות פון דעם ענין צו
 יוסף ואפרים דוקא:

דער ענין פון יוסף איז - "יוסף ה' לי בן אהר",⁶⁷ אז ער מאכט פון "אהר"
 א "בן";⁶⁸ און דאס האט זיך אויסגעדיקט במיוחד אין בנו אפרים - על שם "בני
 הפרני אלקים בארץ עניי",⁶⁹ אז זיין ענין איז, וואס דוקא אין "ארץ עניי"
 ווערט - "הפרני אלקים", אההפכא השוכא לנהורא ומרירו למחקא.

און דעריבער, איז דוקא ביי אים געווען דער ענין פון הקרבה הקרבן בשבת,
 אז פון אן ענין של הקרבה, וואס ביים השבת איז דאס לכאורה אן ענין פון
 "עניי" - ווערט פארקערט, "הפרני", א תוספת אין (שמירת ו) קדושת שבת.

(משיחת ש"פ מצורע, ז' ניסן, תשמ"א)

לזכות
החתן הרה"ת אברהם משה הלוי
והכלה מרת פיה דינה שיחיו
וינפלד

ולזכות הוריהם
הרה"ח ר' דוד יואל הלוי ומרת אסתר שיחיו
וינפלד
הרה"ח ר' אברהם מאיר ומרת חנה שיחיו
רבינוביץ

ולזכות זקניהם
הרה"ח הרב שמואל יהודה הלוי שיחי' וינפלד
הרה"ח הרב חיים יהודה ומרת חנקה יוטא שיחיו רבינוביץ
מרת ורדה שתחי' בורובסקי

ולע"נ זקניהם
הרה"ח ר' יוסף יצחק ב"ר מאיר ע"ה
בורובסקי
הרה"ח ר' שמשון ב"ר יואל ע"ה
וזוגתו מרת חיה נחמה ב"ר יהודה ליב ע"ה
גלינרט
מרת פייערל פנינה ב"ר אברהם משה ע"ה
וינפלד